

Gorenjski Glas

TOREK, 26. OKTOBRA 2021

LETO LXXIV, ŠT. 85, CENA 2,00 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Trije milijoni v poravnavi z državo

Občina Bohinj je dosegla poravnavo z državo in s tem končala sodni spor glede državnega sofinanciranja razvojnih projektov v Triglavskem narodnem parku. Denar iz poravnave, trikrat po milijon evrov, bodo v Bohinju prejeli v prihodnjih treh letih.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Občina Bohinj je prejšnji mesec sklenila poravnavo z državo glede odškodninske tožbe, s katero je zaradi neizpolnjevanja zakona o Triglavskem narodnem parku (TNP) glede sofinanciranja razvojnih projektov od države terjala skoraj 6,5 milijona evrov, je povedal župan Bohinja Jože Sodja.

Gre za tožbo, ki jo je Občina Bohinj na sodišče vložila spomladi 2018, saj bi morala država v skladu z zakonom,

ki je bil sprejet leta 2010, sofinancirati razvoj območij parka, ki se zaradi lege v varovanem območju srečuje s številnimi omejitvami. Na občini so takrat izračunali, da jim država na podlagi člena zakona o TNP, ki govori o tem, da za investicije v parkovnih občinah država zagotovi 80-odstotno sofinanciranje, dolguje šest milijonov evrov.

Župan Jože Sodja je izrazil zadovoljstvo, da se jim je z državo vendarle uspelo dogovoriti. Kot je dejal, bi namreč sodni postopki lahko trajali še zelo dolgo in bi bili

tudi zelo dragi, ob tem pa ne bi bilo zagotovila, kakšen bi bil njihov izid. »Mogoče bi dobili več, prav tako pa lahko tudi veliko manj ali celo nič,« je pojasnil.

Lani, deset let po sprejemu zakona o TNP, se je sicer omenjeni člen zakona vendarle začel izvajati. Sedem parkovnih občin je za sofinanciranje razvojnih projektov skupaj prejelo milijon evrov, od tega je bohinjski občini, ki ima na območju parka največ prebivalcev, pripadlo tristo tisoč evrov.

► 4. stran

Med projekti, ki jih v Bohinju že izvajajo s sredstvi, ki so jih dobili v skladu z zakonom o Triglavskem narodnem parku, je tudi obnova trga med gostilno Mihovc in Planšarskim muzejem v Stari Fužini.

Na samotni kmetiji ubil brata

Preiskovalni sodnik je za osumljenca uboja brata na kmetiji v Opalah nad Žirmi odredil sodni pripor. Motiv za krvavo dejanje ni znan oziroma ga policija ne razkriva.

SIMON ŠUBIČ

Opale – V petek dopoldan, ko smo Žirovce spraševali o domnevnem uboju, ki naj bi se ponoči zgodil na tem območju, skorajda nihče še ni bil obveščen o družinski tragediji na samotni kmetiji v Opalah, slabih pet kilometrov nad Žirmi. Niti v vasi in sosednjih Goropekah niso vedeli ničesar povedati o nočnem dogajanju, ko naj bi moški ubil brata. Po neuradnih podatkih naj bi 43-letni moški v sporu ubil tri leta starejšega brata. Osumljenca so privedli k preiskovalnemu sodniku, ki je po zaslišanju zanj odredil pripor.

Foto: Simon Šubič

► 16. stran

Na samotni kmetiji v Opalah naj bi 43-letnik v noči na petek v prepiru ubil starejšega brata.

Žan Kranjec sezono začel na stopničkah

Za slovenskimi alpskimi smučarji je uspešen uvod v sezono: Žan Kranjec tretji, Meta Hrovat šesta.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Na ledeniku Rettenbach nad Söldnom se je pretekli konec tedna začela 56. sezona svetovnega pokala v alpskem smučanju. Vesele je prinesla tudi v slovenski tabor.

Tako dekleta kot fantje so se za uvod tradicionalno pomerili v veleslalomu – znova pred gledalci. Za najboljšo slovensko uvrstitev je poskrbel Žan Kranjec. Vodičan

je osvojil tretje mesto, po prvi vožnji je bil četrti. Do prvega Švicarja Marca Odermatta ga je ločilo le deset stotink sekunde. Drugi je bil Avstrijec Roland Leitinger. S šestim mestom je bila zadovoljna tudi Meta Hrovat. Za zmagovalko Američanko Mikaelo Shiffrin je zaostala sekundo in 59 stotink. Druga je bila Švicarka Lara Gut-Behrami (+0,14), tretja pa Slovinjka Petra Vlhova (+1,30).

► 13. stran

Priloga: **loški glas**

AKTUALNO

Kdo bo dražil elektriko

Pri največjih ponudnikih električne energije na maloprodajnem trgu smo preverili, ali in za koliko nameravajo zvišati cene elektrike za gospodinjstva. Zveza potrošnikov Slovenije in nekatere druge nevladne organizacije so že pozvale vlado k ukrepanju.

3

GORENJSKA

Jesenice želijo status mestne občine

V poslanski skupini SAB bodo k predlogu Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, ki bo jutri obravnavan na odboru za notranje zadeve, vložili dopolnilo za podelitev statusa mestne občine Jesenicam.

4

ŠPORT

V gimnastiki je bil trideset let

Telovadec Sašo Bertonec iz Gorenje vasi pri Retečah je končal športno kariero. Po odhodu legendarnega dvojca Aljaž Pegan – Mitja Petkovšek je pogumno in uspešno prevzel taktirko prve violine slovenske gimnastike.

13

ZADNJA

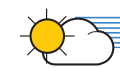
Visokogorje je že pobelil sneg

Na planinski zvezi svari, da jesen v gorah zahteva drugačno pripravo na turo. »Na pot se odpravite s preverjenimi informacijami, ne po navdihu z družbenih omrežij,« opozarjajo. Visokogorske kočje so povečini že zaprte.

24

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri in v četrtek bo pretežno jasno, zjutraj in del dopoldneva bo po kotlinah in dolinah megla.

1/14 °C

jutri: pretežno jasno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

gRajska jesen: dan čarovnic in reformacije na gradu Dvor v Preddvoru

Marsikdo ne ve, da na gradu Dvor v Preddvoru domuje prijazna čarovnica Priletičnica. In glej ga šmenta – rojstni dan ima ravno na dan, ko praznuje tudi pisana slovenska beseda, za katero v grajski tiskarni skrbi mojster Janez. Pa so se grajski odločili, da priredijo veliko zabavo, na katero bosta lahko oba povabila vse radovedne in ustvarjalne nadobudneže. Pri mojstru Janezu bodo izdelali Trubarjev Abecednik in si ogledali grajsko tiskarno, pri čarovnicah pa odkrivali grajske skrivnosti. Otroci naj prinesejo čarovniške metle in sodelujejo na izboru najbolj domiselne. S pomočjo Priletičnice in njenih pomočnic bodo izdelovali strašne buče, si dali poslikati obraz, se sprehodili po gradu in v čarovniški kuhinji pokusili čarobni napoj. Dogodek gRajska jesen na gradu Dvor bo potekal 31. oktobra od 11. do 17. ure. Vstopnice so na voljo v TIC Preddvor in v spletni prodajalni ter na prodajnih mestih Mojekarte.si.

Pri izdelavi strašnih buč bo otrokom pomagala mis grofična gradu Dvor Petra Potrebujša.

Trem naočnikom Gorenjskega glasa bomo podarili spominek z gradu Dvor (osebni prevzem na gradu), če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Kako je ime prijazni čarovnici, ki živi na gradu Dvor? Odgovore pošljite do srede, 3. novembra 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Avdicija na Valu 202

Val 202 išče zvedavega in zgovornega najstnika, starega med 10 in 15 let, ki se navdušenje nad zanimivostmi in novim znanjem, predvsem pa rad govori, tudi pred mikrofonom. Od decembra dalje bo namreč vodil novi podkast na Valu 202. S sovoditeljem bosta iskala neznane ljudi, predmete, dogodke, kraje, dosežke, presežke, ki jih bodisi poznamo bežno ali pa jih sploh ne

poznamo, so pa vplivali in še vedno vplivajo na naš vsakdan. Segla bosta globoko v njihovo ozadje in raziskala, spoznala, osvetlila genialnost, presežek in pogum, podčrtala vpliv ter v njih našla navdih za današnji čas in prihodnost. Prijave na avdicijo so odprte do 5. novembra, več informacij pa lahko najdete na spletni strani val202.si.

RTV Slovenija podarja enemu naročniku Gorenjskega glasa hladilno torbo in skodelico. V zrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo bo voditelj novega podkasta za mlade na Valu 202? (Namig najdete na fotografiji.) Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 3. novembra 2021, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

O duševnem zdravju starejših

V Kranju so odprli dve novi demenci prijazni točki, pripravili sejem dolgožive družbe, dan odprtih vrat organizacij in društev, ki se ukvarjajo z duševnim zdravjem starejših, in okroglo mizo na temo duševnega zdravja starejših.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Na Mestni občini Kranj in Centru za socialno delo Gorenjske, enoti Kranj, so prejšnji torek odprli demenci prijazni točki, skupno je zdaj na Gorenjskem 33 teh točk. Dvanajst jih je v Kranju, poleg dveh novih še šest v enotah Gorenjskih lekarn, po ena na Ljudski univerzi (LU) Kranj, Mestni knjižnici Kranj, kranjski območni enoti NIJZ in Domu upokoencev Kranj. Predsednica društva Spominčica Štefanija L. Zlobec je poudarila, da so v času covida-19 te točke, kjer so svoji lahko dobili veliko podpore in pomoči, odigrale zelo pomembno vlogo. Kot je dejala direktorica LU Kranj Mateja Šmid, želijo skupaj ustvariti kakovostno demenci prijazno lokalno skupnost. Po besedah kranjskega župana Matjaža Rakovca se na občini zavajajo izziva skrbi za starejše. Pričakujejo gradbeno dovoljenje za nov dom za sta-

Na okrogli mizi so sodelovali (od leve): psihologinja Maruša Pfajfar Rifl iz Zdravstvenega doma Kranj, koordinatorica obravnave v skupnosti na Centru za socialno delo Gorenjska Nina Pohar, direktor Psihiatrične bolnišnice Begunje Mitja Logar, predstojnica kranjske območne enote NIJZ Alenka Hafner in Jana Mali s Fakultete za socialno delo. / Foto: Tina Dokl

da so se simptomi tesnobe pojavili pri 33 odstotkih, depresija pri 28 odstotkih ljudi. Pri predobstoječih boleznih je bil ta odstotek še višji. V porastu so bili tudi anksioznost, vedenjske težave, samopoškodbe in samomorilnost. Kot je de-

starejših, omejen dostop do socialnih omrežij, omejevanje stikov otrok ...»

Pomembne so podporne skupine, aktivnost ...

Logar meni, da je – ob upoštevanju epidemioloških ukrepov – treba spodbujati osebne stike. Za dobre so se pokazale naprave za komunikacijo na daljavo. Pomembne so tudi podporne skupine, prostovoljci, fizična aktivnost, vzdrževanje in ustvarjanje novih rutin, aktivnosti z občutkom zadovoljstva, kognitivni treningi in vaje, prepoznavanje pomena in vrednosti starejših, duhovnost.

Pravi čas, da spremenimo neoliberalno družbo

Izr. prof. dr. Jana Mali s Fakultete za socialno delo je poudarila, da zdravo medgeneracijsko sodelovanje krepi duševno zdravje vseh generacij, vendar pa se je v času epidemije ta dobra praksa čez noč porušila. Pozvala je, da prenehamo izpostavljati stare ljudi samo kot ranljive, ampak da jih prepoznamo tudi kot sposobne, poiščemo njihove vire moči in jih povabimo k soustvarjanju solidarnosti. Po njenem mnenju je pravi čas, da začnemo spreminjati neoliberalno družbo, usmerjeno k dobičku, in začnemo ustvarjati drugačne odnose, da postanemo pozorni drug na drugega.

Več obiskov zdravnika zaradi duševnih motenj

Predstojnica kranjske območne enote NIJZ prim. Alenka Hafner, dr. med., je predstavila podatke o duševnem zdravju na Gorenjskem. Med drugim je povedala tudi, da je obiskov

družinskega zdravnika zaradi duševnih motenj več, da pa smo Gorenjci na področju ambulant za specialistično dejavnost pod slovenskim povprečjem. Pojasnila je, da imamo le dva psihiatri kneskonarja na primarni ravni zdravstvenega varstva, vsi drugi so v Psihiatrični bolnišnici Begunje, ki pa ima kot institucija na žalost še vedno določeno stigmato. »Edini Center za duševno zdravje na primarni ravni je na Jesenicah, ki pa ima velike kadrovske težave. Smiselno je, da se okrepijo te službe.« Zavezani smo tudi k uresničevanju Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja do leta 2028, ki je prvi strateški dokument, ki določa strategijo razvoja na področju skrbi za duševno zdravje v Sloveniji. Predavali sta še psihologinja Maruša Pfajfar Rifl iz Zdravstvenega doma Kranj, ki je poudarila pomembno vlogo preventivnih dejavnosti v Centru za krepitev zdravja, izzive koordinacije za obravnavo v skupnosti v času epidemije pa je predstavila Nina Pohar iz Centra za socialno delo Gorenjskega.

So še drugi viri pomoči

Na Slovenskem trgu v Kranju je bil prejšnji torek in sredo sejem dolgožive družbe na temo duševnega zdravja starejših, hkrati tudi dan odprtih vrat. Sodelovali so Center za krepitev zdravja, LU Kranj, Center za psihološko svetovanje Posvet, Dom upokoencev Kranj, Mestna knjižnica Kranj, Zavod RS za varstvo narave, Ozara Slovenija – enota Kranj, Šent – Slovensko združenje za duševno zdravje, Center za socialno delo Gorenjske in NIJZ.

Predsednica društva Spominčica Štefanija L. Zlobec in župan Matjaž Rakovec ob odprtju nove demenci prijazne točke na kranjski občini / Foto: Tina Dokl

rejšje na Zlatem polju, opuščeno trgovino v Kranju, ki so jo med epidemijo predelali v rdečo cono, preurejajo v dnevno varstvo starejših, Domplan bo gradil varovano stanovanjsko ...

Depresija, tesnoba ...

Na torkovi okrogli mizi, ki jo je povezovala direktorica Doma upokoencev Kranj Nadja Gantar, so gostili strokovnjake na temo duševnega zdravja s poudarkom na starejših. Direktor Psihiatrične bolnišnice Begunje Mitja Logar, dr. med., je povedal, da je več svetovnih študij še začetka epidemije covida-19 pokazalo,

Logar, pa so študije pokazale, da je bilo pri starejših nad šestdeset let manjše tveganje za pojav depresije in tesnobe, kar pripisuje boljše regulaciji čustev pri starejših, boljše reševanju problemov in manjši skrbem glede prihodnosti (zaposlitve, otrok, finančne situacije). »Pri starejših so rizični dejavniki za pojav psihičnih težav že prej prisotne psihične in psihiatrične težave, socialna izoliranost in osamljenost (omejevanje obiskovanja maš, dnevnih centrov, obiskov prostovoljcev ...), negativne informacije iz medijev glede slabšega poteka bolezni pri

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FILIP TOMAŽEVIČ** iz Kamne Gorice.

Kdo bo dražil elektriko

Pri največjih ponudnikih električne energije na maloprodajnem trgu smo preverili, ali in za koliko nameravajo zvišati cene elektrike za gospodinjstva.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Precejšnja rast cen energentov je že sprožila govornice o energetski krizi. Končne potrošnike pa vse bolj skrbi, koliko se bodo podražitve poznale na njihovih položnicah. Podražitev električne energije je kot prvi pred nedavnim napovedal Petrol, z 11,6-odstotnim tržnim deležem na četrtem mestu največjih ponudnikov elektrike pri nas. S 1. decembrom bo cene električne energije za gospodinjstva in male poslovne odjemalce zvišal za slabih trideset odstotkov. Pri tem sicer končni znesek na položnici ne bo za trideset odstotkov višji, temveč le postavka o porabljeni električni energiji. Kot pojasnjujejo na Petrolu, bo končni račun za povprečno gospodinjstvo višji za okoli deset odstotkov oz. za sedem evrov na mesec. Pri tem pa na Petrolu dodajajo še, da lahko njihovi uporabniki z unovčevanjem t. i. zlatih točk, ki jih prejmejo za vsak nakup na Petrolu, vklopijo 20-odstotni popust, s čimer bo njihov končni račun višji le za dva odstotka oz. 0,85 evra na posamezno položnico.

Na drugi strani pri največjem ponudniku, družbi Gen-i, ki je po podatkih ministrstva za infrastrukturo lani dosegal največji, skoraj 21-odstotni tržni delež na maloprodajnem trgu, zagotavljajo, da za gospodinjstva odjemalce cen elektrike in zemeljskega plina ne bodo zvišali najmanj do prihodnjega poletja. »Ravno zadnji dogodki na mednarodnih trgih kažejo, da so fosilni viri

Ce ne že letos, pa bodo prihodnje leto položnice za elektriko za nekatera gospodinjstva dražje.

glavno gonilo rasti cen energentov, ki je svet porinilo v energetske krizo. To je še en dokaz, da bo le hitra zelena preobrazba energetike in pospešena gradnja novih brezogljanih virov omogočila dolgoročno stabilne cene,« pravijo v družbi Gen-i, kjer so napovedali projekt največje samooskrbne skupnosti v Sloveniji, ki bo temeljila na obnovljivih virih energije. V prihodnjih treh letih namreč načrtujejo izgradnjo za sto megavattov sočnih elektrarn, posamezne panele pa bo lahko najelo vsako gospodinjstvo, ki se bo odločilo vključiti v skupnost. Kot pojasnjujejo, bodo s tem lahko odjemalci postali povsem samooskrbni, strošek elektrike pa si bodo znižali od 60 do 75 odstotkov.

Tudi pri drugem največjem ponudniku, družbi ECE, letos še ne načrtujejo podražitve, opazajo pa skokovito

rast cen na mednarodnih trgih za prihodnja tri leta. »Ker pa nakup energentov izvajamo terminsko vnaprej in cene na drobnoprodajnem trgu posledično z zamikom odražajo gibanje cen na veleprodajnem trgu, lahko potrdimo, da cen letos ne bomo spreminjali. Bomo pa v to prisiljeni v prihodnjem letu, če ne bo prišlo do znatnega znižanja cen na nabavnih trgih,« pojasnjujejo.

Podoben odgovor smo dobili tudi od tretjega največjega ponudnika, družbe Energija Plus. Kot pravijo, korekcija cen sicer pred 1. januarjem prihodnjega leta najverjetneje ne bo potrebna. »Višina dviga bo odvisna od nivoja povišanja cen na nabavnem trgu. Po trenutnih projekcijah bo končni znesek na položnici za električno energijo pri povprečnem odjemalcu po podražitvi višji za okrog dvajset odstotkov,« so še zapisali v odgovoru.

Na podražitve in napovedi o podražitvah energije so se že odzvale tudi nevladne organizacije. Zveza potrošnikov Slovenije je skupaj z devetimi organizacijami civilne družbe pozvala vlado k ukrepanju. Kot so zapisali, dvigi cen na veleprodajnih trgih EU in napovedane podražitve energije za potrošnike namreč zahtevajo hiter in usklajen odziv. Med ukrepi so med drugim predlagali kontrolo maloprodajnih cen energije za vsa gospodinjstva in znižanje davčnih stopenj in trošarin na računih ter prepoved odklopa iz električnega omrežja ali daljinskega sistema za energetske revna in ranljiva gospodinjstva. Predlagajo tudi, naj se razširjena prepoved odklopa v času ogrevalne sezone uredi tudi v zakonu o oskrbi z električno energijo, ki je v postopku sprejemanja, ter uvedbo t. i. energetskih vavčerjev v višini najmanj sto evrov.

Ukinili bodo testiranje v Globusu

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Ta teden potekajo testiranja s hitrimi antigen-skimi testi (HAGT) na covid-19 v prostorih kranjskega Globusa še jutri in v petek med 6.30 in 9.30, s 1. novembrom pa Zdravstveni dom Kranj ukinja testiranje s HAGT v Globusu. Občane preusmerjajo pred Bolnišnico za ginekologijo in porodništvo Kranj, kjer opravljajo testiranje vsak delovni dan med 7. in 15. uro. V tem tednu bodo imeli v kranjski vojašnici cepilni dan v četrtek, najprej bodo cepili naročene, od 12.15 do 14.30 pa bodo v odprtem terminu

cepili proti covidu-19 in tudi proti gripi. Možno je sočasno cepljenje.

Urniki testiranja HAGT s tem tednom spreminjajo v Škofji Loki. Testiranja v prostorih TIC-a ob sredah ne bo več, ob ponedeljkih in petkih bo na voljo od 12. do 14. ure, sobotni termin ostaja po starim od 9. do 12. ure.

V nedeljo je bil po podatkih Covid-19 Sledilnika delež pozitivnih izvidov PCR testov že 34-odstoten, na širšem Gorenjskem so največ okužb potrdili v občinah Kamnik (21) in Bohinj (11), v Kranju denimo štiri. Med statističnimi regijami po največjem številu potrjenih okužb

izstopa obalno-kraška. Aktivnih primerov okužb v državi je blizu 19 tisoč.

Včeraj je bilo hospitaliziranih 493 covidnih bolnikov, od tega 123 na intenzivni negi. Umrlo je včeraj deset bolnikov, skupaj vseh umrlih bolnikov s covidom je v državi že več kot pet tisoč.

Cepljenih s prvim odmerkom cepiva je 1.182.944, polno cepljenih pa 1.111.824. Vodja svetovalne skupine za cepljenje na NIJZ prof. dr. Bojana Beović je napovedala možnost širitve priporočil za cepljenje s poživitvenim odmerkom.

Vlada je sprejela posebni vladni projekt za

spodbujanje precepljenosti. S povečanjem obsega opravljanja zdravstvenih storitev za promocijo in izvedbo cepljenja in izplačevanjem delovne uspešnosti iz tega naslova bo država zagotovila ustrezno plačilo zdravstvenim delavcem v timu družinske medicine, ki bodo opravili dodatno delo in s tem zagotovili večjo precepljenost pri njih opredeljenih oseb. Cilj projekta je povečanje precepljenosti predvsem pri starejših od petdeset let.

Zaradi slabšanja epidemiološkega stanja je že več inspektoratov napovedalo in začelo izvajati poosten nadzor spoštovanja ukrepov.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Čas je, da se zresnimo

Čas je, da se zresnimo.« To je poziv direktorja Nacionalnega inštituta za javno zdravje Milana Kreka. Boj z novim koronavirusom, kot se znova kaže, ni končan. Bolnišnice se vse bolj polnijo s covidnimi bolniki. A kot pravi tudi stroka, smo se ljudje navadili živeti s številskimi podatki, pozabljamo pa na to, da je za vsako številko posameznik. Rast okužb je trenutno eksponentna, delež pozitivnih izvidov PCR-testov je samo v soboto presegl trideset odstotkov. Virus je visoko kužen in se prenaša še posebno v zimskem času. »Nismo se poenotili in razumeli, s čim imamo opravka,« je opozoril Krek. Naj to ne bo razumljeno za 'strah', ampak za to, da bomo le skupaj in v enotnih ravnanjih virus lahko obvladali.

Vnovičnega zapiranja družbe si verjetno nihče ne želi. Marsikdo pa ne priznava »PCT-vstopnice«, ki ohranja družbo odprto in gospodarstvo delujoče. A nam ne gre najbolje, če se vendarle ozremo na koronaštevilkice (in predpostavljamo, da kažejo pravilno), ki so neke vrste kompas za ukrepe. Večkrat je bilo v zadnjem času poudarjeno, da popuščamo pri že preventivnem vedenju. Slišimo tudi za posojanje QR-kod. Vprašam, kdo koga s tem ravnanjem »prenese okrog? Virus ne, sočloveka, če zboli, pa zagotovo. Zaupajmo vsaj stroki, tudi njihovim pozivom k spoštovanju pogoja PCT. Ne

nazadnje: pri kom pa poiščemo pomoč, ko zbolimo?

Pogoj PCT (preboleli, cepljeni, testirani) – oziroma kot minister za zdravje Janez Poklukar v zadnjem času namenoma menja vrstni red in pravi CPT – cepljenje daje na prvo mesto. Tudi to nam gre (pre)počasi, čeprav je posodobljena metodologija izračunavanja odstotek nekoliko dvignila. Če pogledamo Gorenjsko, pa nekaj občin izstopa. Občini Kranjska Gora (to je se pokazalo šele pred dnevi zaradi spremembe beleženja stalnega naslova) in Jezersko imata čez 70-odstotno precepljenost starejših od 18 let, nad 65-odstotno pa občine Bled, Bohinj, Cerklje, Naklo, Šenčur, Škofja Loka, Žiri in Žirovnica. Za eno občino, v kateri je pretežno starejše prebivalstvo in ima visok odstotek polno cepljenih odraslih, mi je pred dnevi domačinka povedala, da imajo družinsko zdravnico, ki je bila pripravljena vsakemu pacientu prisluhiniti in pojasniti o cepljenju in cepivih, pogovorila se je z njimi o strahovih, skrbeh, ki jih imajo. Komunikacija. Tudi prijazne besede nam v splošnem manjka. Tako pa očitno v družbi še naprej ostajamo razdeljeni; eni za, eni proti, vmes je pa prostor sodelovanja, v katerega nočemo vstopiti. Virusa vse to prav nič ne zanima in skrbi. Mene pa vse bolj skrbi »izid« tudi po zdravstveni covidni krizi. Stanje duha. Čas je, da se zresnimo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Urša Peternel

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Maša Likosar, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovra Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, srede od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10% popusta, polletni 20% popusta, letni 25% popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Trije milijoni v poravnavi z državo

◀ 1. stran

V skladu s spremembo zakona, ki jo je državni zbor potrdil lani, pa se bo odslej občinam v parku vsako leto namenilo 0,2 odstotka dohodnine, pobrane v državi; znesek si občine med seboj razdelijo glede na medsebojni sporazum. Bohinj, ki je občina z največ prebivalci v parku, je letos iz tega naslova prejela 1,6 milijona evrov, prihodnje leto pa pričakuje 1,5 milijona evrov.

Sredstva vlagajo v različne infrastrukturne projekte; tako ta čas obnavljajo trg v središču vasi Stara Fužina, v teku je izgradnja kanalizacijskega omrežja po vaseh v zgornji dolini, ki ga bodo, če bo šlo vse po načrtih, že v prihodnjem letu povezali s spodnjo dolino in

čistilno napravo pri Bohinjski Bistrici.

S sredstvi, ki jim pripadajo po zakonu o TNP, bodo obnovili tudi vaški trg v Studoru, zadovoljni pa so, pravi župan, da se jim je z državo uspelo dogovoriti tudi, da denar lahko porabijo za projekte, ki niso locirani strogo znotraj območja parka, a se nanj navezujejo. Tako bodo del denarja namenili tudi za projekt obnove podružnične šole v Srednji vasi, in sicer v deležu, kakršen je odstotek otrok, ki v šolo v Srednjo vas prihajajo z območja parka.

Za kaj bodo namenili sredstva, ki jih bodo v prihodnjih treh letih, vsakokrat po en milijon, v proračun prejeli v skladu z nedavno poravnavo z državo, pa se za zdaj še niso odločili, je še pojasnil župan.

Krajevni praznik v Podnartu

Podnart – V kulturnem domu v Podnartu so pripravili slovesnost ob krajevnem prazniku, s katerim zaznamujejo 19. oktober, rojstni dan rojaka Josipa viteza pl. Pogačnika, predsednika prve slovenske narodne vlade. Prireditev z naslovom Utrinek zlatih popevk je organiziralo Kulturno društvo Podnart, na njej pa je predsednik sveta KS Nejc Šter podelil priznanje domačinu Milošu (Mišu) Jovanoviču, kuharskemu mojstru in nekdanjemu lastniku restavracije Joštov hram. Jovanovič je vrsto let član Športnega društva Podnart, veliko pa je pomagal tudi tamkajšnjemu kulturnemu in gasilskemu društvu ter društvu AMD Podnart. Je član Lovske družine Kropa pa tudi pobudnik in soorganizator projekta Okusi Radol'ce, v okviru katerega je predstavljal lokalno kulinariko.

Srebrni znak Gimnazije Jesenice za Jano in Ruby

Jesenice – Na Gimnaziji Jesenice so pripravili sprejem za dijakinji športnih oddelkov Jano Dremelj in Ruby Čop, ki sta na evropskem mladinskem prvenstvu v veslanju v dvojnem dvojcu osvojili srebrno medaljo. Ravnateljica Lidija Dornig jima je za uspeh podelila srebrni znak gimnazije, ki je najvišje priznanje, ki ga lahko prejmejo dijaki, in sicer za najvišje dosežke na maturi, tekmovanjih iz znanja in športnih tekmovanjih. Kot je ob tem dejala, je izjemno vesela, da lahko prirejajo takšne sprejeme za svoje dijake, saj tudi taki dogodki polepšajo te čudne čase. »Zelo sem ponosna na Jano in Ruby, naj bo njun uspeh spodbuda tudi za druge športnike na naši šoli,« je dodala Lidija Dornig.

Sprejem za Jano Dremelj in Ruby Čop na Gimnaziji Jesenice

Drsanje med počitnicami

Jesenice – Med krompirjevimi počitnicami Zavod za šport Jesenice v ledni dvorani Podmežakla omogoča brezplačno drsanje za mladino, in sicer vsak dan med 15. uro in 16.30. V Športnem parku Podmežakla se mladi lahko udeležijo tudi kugljanja na asfaltu, in sicer vsak dan med 12. in 13. uro, namizni tenis pa lahko igrajo v torek, sredo in četrtek med 18. in 19. uro. Vse aktivnosti so za šolarje do 19. leta brezplačne.

Jesenice se spet potegujejo za status mestne občine

V poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek bodo k predlogu Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, ki bo jutri obravnavan na odboru za notranje zadeve, vložili dopolnilo za podelitev statusa mestne občine Jesenicam.

MARJANA AHAČIČ

Jesenice, Ljubljana – V poslanski skupini SAB bodo k predlogu Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, ki bo jutri obravnavan na odboru Državnega zbora za notranje zadeve, vložili dopolnilo za podelitev statusa mestne občine Občini Jesenice, so v ponedeljek na novinarski konferenci v državnem zboru sporočili iz stranke.

»Občina Jesenice je po vsebini oziroma dejavnostih že dolga desetletja mestna občina. K temu položaju je bistveno prispevalo močno gospodarstvo, utemeljeno na industrijski proizvodnji železa in jekla, poleg tega pa še številne druge dejavnosti, ki so se in se še razvijajo na Jesenicah. Pomen, vpliv in ugled občine že dolgo presega zgolj lokalne okvire,« je ob tem povedal župan Blaž Račič.

Neizpolnjen le en pogoj

Pogoje, ki jih za mestno občino opredeljuje zakonodaja, Jesenice izpolnjuje v celoti, razen pogoja glede števila delovnih mest, še poudarjajo na občinski upravi.

Blaž Račič, župan Občine Jesenice / Foto: Gorazd Kavčič

Ob tem pa pričakujejo, da bo ob vseh prizadevanjih na področju razvoja mesta in njegove okolice občina v skladu z razvojnimi progra-

opremljenost, poštne storitve, finančne storitve hranilnic in banke, knjižnico in prostore za upravno dejavnost lokalne skupnosti. Prav

»Občina Jesenice je po vsebini oziroma dejavnostih že dolga desetletja mestna občina. K temu položaju je bistveno prispevalo močno gospodarstvo in še številne druge dejavnosti, ki so se in se še razvijajo na Jesenicah. Pomen, vpliv in ugled občine že dolgo presega zgolj lokalne okvire.«

mi in načrti tudi ta pogoj lahko izpolnila v prihodnosti. »Zagotovljeno imamo devetletno šolanje, primarno zdravstveno varstvo občanov, preskrbo z življenjskimi potrebščinami, komunalno

tako imamo v občini poklicno in srednjo šolo, bolnišnico ... bogato kulturno-umetniško dejavnost, lokalno radijsko postajo, športno-rekreativne objekte ter razvito znanstveno raziskovalno

dejavnost. Občina Jesenice ima poleg navedenega 21.679 prebivalcev, je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja ter je sposobna zadovoljevati komunalne potrebe in planirati razvoj. Pogoje glede števila delovnih mest pa bo lahko izpolnila dolgoročno z boljšo gospodarsko situacijo, ki je pogojena tudi s pridobitvijo statusa mestne občine,« so prepričani.

Večdesetletna prizadevanja

Prizadevanja Jesenic, da postanejo mestna občina, sicer segajo že v leto 1994, ko je bil sprejet Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, po katerem sta bili iz dotodanjih velike občine ustanovljeni dve novi občini – Jesenice in Kranjska Gora. Amandma za mestno občino ni dobil potrebne večine glasov. Aktivnosti za pridobitev statusa mestne občine je nato Občina Jesenice izvedla še v letu 1999 in leta 2001. Nazadnje je bila pobuda za začetek postopka ustanovitve mestne občine v državni zbor posredovana leta 2005.

Sprejeli proračun za dve leti

V jeseniški občini so se odločili, da bodo sprejeli proračun za dve leti, v prvi obravnavi so predloga potrdili občinski svetniki na seji prejšnji četrtek.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Jeseniški občinski svetniki so prejšnji četrtek potrdili predloga proračunov za leti 2022 in 2023 v prvi obravnavi, dokončno pa naj bi ju predvidoma potrdili na decembrski seji.

Predlog proračuna za leto 2022 predvideva 20,4 milijona evrov prihodkov, 24,5 milijona evrov odhodkov ter zadolževanje v višini 2 milijona evrov. Med večjimi projekti, ki se bodo izvajali prihodnje leto, so: obnova objekta Ruardova graščina, modernizacija cest, cestna prenova stavbe na Cesti maršala Tita 78a, sofinanciranje ureditve regionalne ureditve ceste R-2, nadgradnja prometne

infrastrukture KS Savahrušica, gradnja in vzdrževanje vročevodnih sistemov, investicijsko vzdrževanje Centralne čistilne naprave, rekonstrukcija in adaptacija objekta Hrušica

(nakup zemljišč in priprava projektne dokumentacije), izgradnja vodovoda Betel-Planina pod Golico-Plavški Rovt, rušitev stavbe Hotel Pošta in sanacija zajetja Peričnik.

Župan Blaž Račič je opozoril, da je denarja za vse potrebe enostavno premalo, in to kljub načrtovanemu zadolževanju, zato bo nujna pridobitev državnih in evropskih sredstev za sofinanciranje projektov.

ca 55a, sanacija Vrtca Jesenice – enote Julke Pibernik, subvencioniranje javnega mestnega prometa, obnova in nadzidava telovadnice OŠ Poldeta Stražišarja, rekonstrukcija mostov v občini Jesenice, Poslovna cona Jesenice – 3. in 4. faza

Predlog proračuna za leto 2023 pa za zdaj predvideva 22,6 milijona evrov prihodkov, 24,3 milijona evrov odhodkov ter zadolževanje v višini 2,7 milijona evrov. Nadaljevali se bodo nekateri večji projekti iz leta 2022, Občina Jesenice pa načrtuje

tudi dodatne projekte, med drugim izgradnjo komunalne opreme OPPN Partizan, nakup zemljišč za izgradnjo nove knjižnice (to naj bi gradili na območju Hrenovice), postavitev avtobusne nadstrešnice z izvedbo obračališča v Javorniškem Rovtu, energetska sanacija pokopališkega objekta na Blejski Dobravi in druge.

Občinski svetniki so podali več pripomb, zlasti glede nujnosti ureditve vodnega vira Peričnik, nadaljevanja obnove Ruardove graščine, višine sredstev za malo gospodarstvo, obnove bazena Ukova ... O njih se bo opredelila občinska uprava in jih po zmožnostih vključila v predlog proračunov v drugi obravnavi.

Dobili bodo prostore za fizioterapijo

V zdravstveni postaji Naklo urejajo prostore za fizioterapijo, ki naj bi bili končani do konca leta. Nakelski župan Ivan Meglič je občinskim svetnikom poročal še o drugih aktualnih investicijah v občini.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – V občini Naklo obnavljajo pločnik na cesti na Okroglo na odseku od Podrebra do kmetijske zadruge, kjer Domplan sočasno vgrajuje plinovod, urejena bo tudi javna cestna razsvetljava. Na Občini Naklo so se lotili tudi težko pričakovane gradnje novega mostu čez potok Dupeljščica, ki bo, kot je pojasnil župan Ivan Meglič, služil kot rezervna povezava Glavne ceste v Naklem in Cegelnice. »Glavni namen pa predstavlja pešpot in povezavo med parkiriščem pri Osnovni šoli Naklo ter novim nogometnim igriščem.« Za oba projekta je bila za izvedbo del na javnem razpisu izbrana Gorenjska gradbena družba (GGD). V pripravi je tudi projektna naloga za izgradnjo pločnika do odseka mostu čez Bistrico, kjer bodo uredili še kanalizacijo.

Župan je povedal, da se v Podbrezjah, kjer so gradbena dela za kanalizacijsko infrastrukturo že zaključena, priključujejo na javno kanalizacijo. Za severni del Podbrezij je Občina Naklo že pridobila gradbeno dovoljenje, za gradnjo kanalizacije v Žejah pa ga pričakuje v kratkem, v teku je javni razpis za izvajalca del.

Občina Naklo je bila skupaj z Občino Preddvor uspešna na razpisu za pridobitev evropskih sredstev za sofinanciranje projekta oskrbe s pitno vodo. Župan Meglič je povedal, da je bila za naklanski sklop oddana le ponudba GGD, in ko bo postopek končan, bodo z njimi sklenili pogodbo. Zaključek gradnje 887 metrov povezovalnega vodovodnega sistema Naklo-Tržič skupaj z novim vodohranom v Zadragi pa je predviden za leto 2022.

Obnova regionalne ceste od krožišča na Polici do

Očesna ambulanta se je septembra selila iz Zdravstvene postaje Naklo v nov objekt, v zdravstveni postaji pa že urejajo prostore za fizioterapijo.

Marinška je načrtovana prihodnja pomlad, tako so županu zagotovili na Direkciji RS za infrastrukturo (DRSI), še vedno ostaja

aktualna tudi investicija Slovenskih železnic glede vnovične umestitve železniškega potniškega prometa do Naklega. Na Občini Naklo

so imeli konec septembra sestanek s predstavniki DRSI in Slovenskih železnic na temo obnove gorenjske železniške proge, v katero sodi tudi odsek do Naklega. »Za vzpostavitev potniškega prometa v Naklo bo preteklo še kar nekaj vode, saj bo potrebna elektrifikacija proge, ureditev nadvoza v Struževem, zmanjšanje naklona klanca pri prehodu iz mostu čez Savo proti Struževem ...« je še pojasnil župan, občinski svetnik Marjan Babič pa je opozoril, da je nujna tudi ureditev parkirišča ob morebitni železniški postaji nasproti Marinška v Naklem.

»Očesna ambulanta se je septembra selila iz Zdravstvene postaje Naklo v nov objekt, v zdravstveni postaji pa že urejamo prostore za fizioterapijo, ki bodo predvidoma dokončani do konca letošnjega leta,« je še povedal župan Meglič.

Med počitnicami ni dolgčas

Škofja Loka – V času jesenskih počitnic Društvo prijateljev mladine za otroke od prvega do sedmega razreda pripravlja brezplačne počitniške dejavnosti Hura prosti čas in sofinancirano počitniško varstvo Zabavne počitnice. Dejavnosti potekajo v prostorih OŠ Škofja Loka-Mesto. Če bo vreme dopuščalo, bodo otroci čas preživljali zunaj, sicer pa v telovadnici in učilnici šole. Športni program Hura prosti čas poteka med 9. in 13. uro. Dejavnosti so primerne za vse otroke, ki se radi gibajo. Počitniško varstvo Zabavne počitnice je organizirano med 7.30 in 16. uro. Poskrbeli so tudi za prehrano otrok, vpisanih v program.

Odstopila ravnateljica

Komenda – Komendski občinski svetniki so se na prejšnji seji seznanili z informacijo, da s 3. januarjem prihodnjega leta z mesta ravnateljice Osnovne šole Komenda Moste odstopa Barbara Janežič Bizant. Razpis za mesto novega ravnatelja osnovne šole bo predvidoma objavljen ta petek.

gen-i

PAMETNA ENERGIJA

Povezani v sončno skupnost.

Pridružite se nam.

GEN-I.SI

Ob novi kolesarski poti še drevored

Ob novi kolesarski povezavi Kokrica–Brdo–Predoslje so uredili Evropski drevored povezovanja in sodelovanja, ob Elegans hotelu Brdo pa odslej deluje tudi prva samooskrbna električna kolesarnica z električnimi kolesi.

SIMON ŠUBIC

Brdo pri Kranju – V petek so v uporabo uradno predali približno 500 metrov nove kolesarske poti od Kokrice do Brda, s čimer so mestno središče Kranja neprekinjeno povezali s severnim delom kranjske občine. Ob kolesarski poti, ki jo lahko uporabljajo tudi pešci, so zasadili drevored s 54 jablanami avtohtone sorte kranjska voščenska. Ker so drevored zasadili v času sloven-

potreb po prehranjenosti prebivalstva v srednjeevropskih deželah zaukazala že cesarica Marija Terezija. Ob tej priložnosti je predal tudi zahvalni listini za sodelovanje predsedniku Krajevne skupnosti Predoslje Gašperju Žbogarju in predsedniku uprave Elektro Gorenjska Ivanu Šmonu.

V petek je namreč ob Elegans hotelu Brdo začela delovati tudi prva samooskrbna električna kolesarnica z električnimi kolesi, ki jo

Ob novi kolesarski povezavi s Kokrice do Brda so zasadili tudi 54 jablan sorte kranjska voščenska. / Foto: Simon Šubic

skega predsedovanja Svetu Evropske unije, ko na posestvu Brdo gostijo številne dogodke na evropski ravni, so ga poimenovali Evropski drevored povezovanja in sodelovanja. Približno 170 tisoč evrov vredno investicijo sta z dobrimi 100 tisoč evri sofinancirali Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, ob tem je Mestna občina Kranj vložila še skoraj 40 tisoč evrov za postavitev razsvetljave, ureditev prehodov za pešce in avtobusne postaje.

Kranjski župan Matjaž Rakovec je ob zasaditvi zadnje jablane v novem drevoredu poudaril, da s tem nadaljujejo tudi tradicijo zasanjanja sadnih drevoredov ob javnih cestah, ki jih je zaradi

je Elektro Gorenjska postavljal v sodelovanju s podjetji Domel, Elektro Balance in Beyond. Gre za pilotni projekt, ki poteka pod sloganom Napolnjeno s soncem, njegov namen pa je testirati in promovirati uporabo novih izdelkov ter inovativnih tehnologij na področju polnjenja in nadzora električnih koles. Kolesarnica, ki se napaja s pomočjo sončnih panelov in je energetska samooskrbna, dokazuje, da je možno združiti znanje slovenskih podjetij, predvsem pa povezati različne panoge med seboj na učinkovit in trajnosten način, je poudaril Šmon. Kot je dodal Rakovec, bodo e-kolesa večjega domača dopolnila ponudbo sistema KRskOLESOM/Gorenjska.bike.

Most bo zaprt še do sobote

Kamnik – Občina Kamnik obvešča, da na odseku državne ceste Duplica–Kamnik, v križišču s Šolsko ulico v smeri proti Športni dvorani Kamnik, Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo izvaja rekonstrukcijo dotrajanega vozišča, zaradi česar na mostu velja popolna zavora prometa. V času popolne zapore obvoz za dvosmerni promet poteka po Šolski cesti, Ljubljanski cesti, Povezovalni cesti, obvoznici do Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra Kamnik in obratno. Dela se bodo izvajala še do 30. oktobra, in sicer med 7. in 17. uro.

V Kranju rekordna proračuna

Mestna občina Kranj bo v prihodnjih dveh letih za investicije in transfere namenila približno šestinsdeset milijonov evrov. Svetniki so osnutka rekordnih proračunov že potrdili.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski mestni svet je na oktobrski seji prvič obravnaval proračuna za leti 2022 in 2023 ter potrdil njuno osnutka. Gre za rekordna proračuna, saj bodo imeli v Kranju v prihodnjem letu za odhodke in druge izdatke (odplačilo kreditov) na voljo kar dobrih 88,5 milijona evrov, leto kasneje pa približno 80,5 milijona evrov. Ker bodo načrtovani prihodki nižji (72,4 milijona evrov v letu 2022 in 68,25 milijona evrov leto kasneje), je v obeh letih poleg prenosa neoprabljenih sredstev iz preteklih proračunov predvideno tudi zadolževanje do 12 milijonov evrov, s čimer bo Mestna občina Kranj v veliki meri izkoristila svoj kreditni potencial.

Za investicije in transfere bodo v letu 2022 namenili 37,5 milijona evrov, v letu 2023 pa 28,3 milijona evrov, skupaj torej skoraj 66

milijonov evrov. Po besedah podžupana Janeza Čerнета (SD) je bilo glavno vodilo pri pripravi proračunov, da počrpajo čim več evropskih sredstev, ki so še na voljo v iztekajoči se finančni perspektivi do leta 2020. Vsi načrtovani občinski projekti imajo tako predvidene tudi druge vire financiranja, bodisi sofinanciranje s strani Evropske unije in/ali države bodisi sredstva, pridobljena na drugih razpisih, ali pa plačilo komunalnega prispevka.

Župan je ocenil, da sta proračuna zelo razvojno naravnana in vsebujeta prelozne investicije, ki bodo spremenile sliko Kranja in izboljšale življenjski standard občanov. Kot glavni izvir je navedel urejanje infrastrukture v poslovni coni Hrastje, za kar bodo prihodnje leto namenili pet milijonov evrov, v letu 2023 pa še 1,9 milijona. Med najpomembnejše investicije je Rakovec uvrstil tudi gradnjo

komunalne infrastrukture Golnik–Mlaka (3,8 milijona evrov), ki je predpogoj za izvedbo načrtovane širitve klinike na Golniku, v katero bo država investirala 37 milijonov evrov. Ureditev komunalne infrastrukture in cest na relaciji Gorenja Sava–Rakovica–Zabukovje–Spodnja Besnica in Zgornja Besnica bo stala 5,5 milijona evrov, rekonstrukcija Savske ceste z izgradnjo novega mostu pri Planiki, kjer bo republiški stanovanjski sklad gradil stanovanjsko soosko, pa 5,7 milijona evrov.

Občina bo še naprej gradila kolesarske povezave (3,6 milijona evrov do leta 2024), izvajala energetska sanacije občinskih objektov (2,53 milijona evrov), vlagala v trajnostno mobilnost (9,3 milijona evrov do leta 2024) in zmanjševanje emisij v prometu (5,3 milijona evrov do leta 2024), kjer bodo med drugim kupili tudi štiri električne avtobuse. Vrsto

investicij bodo izvedli na šolskih in vrtčevskih objektih, med drugim bodo za novi prizidek pri OŠ Staneta Žagarja namenili 2,5 milijona evrov, za nov Vrtec Sonček pa dobra dva milijona evrov. Med drugim bodo uredili še podjetniški inkubator Kovačnica (1,7 milijona evrov) in obnovili lokalno cesto Kranj–Hrastje (1,8 milijona evrov), za urbano prenovno Kranja in ureditev kanjona Kokre pa bodo namenili po 1,5 milijona evrov.

Na podlagi novega odloka o investicijah v krajevnih skupnostih bodo vsaki od njih namenili po 600 tisoč evrov letno, proračuna pa vsebujeta tudi sredstva za izvedbo participativnega proračuna, za kar bo v obeh letih namenjeno 1,25 milijona evrov.

Mestni svetniki so s predstavljenima proračunoma zadovoljni, predvsem ker so njihovi pripravljavci v veliki meri upoštevali tudi predloge svetniških skupin.

Blagoslov obnovitvenih del

Prejšnjo nedeljo je ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore ob somaševanju cerkljanskega župnika mag. Jerneja Marenka in duhovnega pomočnika Lucijana Potočnika blagoslovil obnovitvena dela v podružnični cerkvi sv. Simona in Juda Tadeja na Spodnjem Brniku.

JANEZ KUCHAR

Spodnji Brnik – Nadškof je zbranim čestital za opravljena dela na cerkvi. Zamenjavo dotrajane pocinkane pločevine z novo bakreno kritino na zvoniku in namestitev novega strelovoda je izvedlo podjetje Stavbno kleparstvo in krovstvo Simon Sodnik iz Zaloga, popravilo in pleskanje ometov na zvoniku podjetje Domgrad Romana Čebulja iz Pšenične Police, izvedbo obnovitvenih del na zvoniku pa je nadzorovala Meri Lavrič. Sredstva za obnovo so prispevali domačini, Občina Cerklje in obrtniki. Skupaj so zbrali blizu 40 tisoč evrov, od tega je Občina Cerklje prispevala 15 tisoč evrov. Za opravljena dela se je vsem zahvalil cerkljanski župnik mag. Jernej Marenk. Zahvalo so izrekli tudi

Obnovitvena dela je blagoslovil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

Boštjanu Ropotarju, Štefanu Pfeiferju, Pavlu Peterlinu, Milanu Bolki in Janezu

Nagliču. Za obnovo križa ob cerkvi in ograje v zvoniku pa so se zahvalili Igorju

Staretu. Blagoslovili so tudi obnovljen križev pot. Dela, restavriranje slik in obnovo okvirjev je izvedel akademski kipar, restavrator, magister umetnosti Ljubomir Zidar, sredstva za obnovo pa je darovala Ivanka Stare, je povedal ključar Ciril Pfeifer. Z obnovitvenimi deli je cerkev na Spodnjem Brniku postala še lepša, je razmišljala Irena Lampe Slemc ter se zahvalila za blagoslov del nadškofu in metropolitu Stanislavu Zoretu. Verniki, številni so bili oblečeni v narodne noše, so ob tej priložnosti povsem napolnili lepo okrašeno cerkev, bogoslužje so popestrili mešani cerkveni pevski zbor in pritrkovalci. Po slovesnosti je bila pred cerkvijo pogostitev, pri tej so se še posebno izkazale gospodinje s Spodnjega Brnika in iz Vopovelj.

Predstavili bodo Maistrovo pot

Kamnik – Petnajst slovenskih muzejev, arhivov in knjižnic s pomembnim prispevkom družine Maister, je pod vodstvom Medobčinskega muzeja Kamnik v preteklih mesecih osnovalo Maistrovo spletno pot, ki bo predstavljala življenje in delo tega našega generala in pesnika. Predstavili jo bodo v petek, 29. oktobra, ob 11. uri na gradu Zaprice v Kamniku.

Blagneča hiša dobila leseni del

Šenčur – Blagneča hiša v Šenčurju v teh dneh dobiva tudi težko pričakovano leseno zgornjo etažo s streho. Po pričakovanjih župana Cirila Kozjeka bo v kratkem nameščena tudi strešna kritina. Kot pravi župan, dela tečejo v skladu s termiskim načrtom. Investicija bo tako zaključena in objekt predan v uporabo konec aprila ob občinskem prazniku.

Spodbujajo jih k cepljenju

Da bi ljudi spodbudili k cepljenju proti covidu-19, je Društvo upokojencev Šenčur v sodelovanju z NIJZ organiziralo dan za promocijo cepljenja.

ALEŠ SENOŽETNIK

Šenčur – Minuli četrtek so člani šenčurskega društva upokojencev pred domom krajanov v Šenčurju organizirali dan promocije cepljenja oz. ozaveščanja o njem. »Ugotavljamo, da je precepljenost prebivalstva nizka, ne le v državi, temveč tudi v našem okolju, poleg tega pa v zadnjem času spremljamo ponovno rast števila okuženih. Zato želimo tudi na ta način opozoriti obiskovalce naše stojnice o pomenu cepljenja za preprečevanje širjenja epidemije covid-19,« nam je povedal Ciril Sitar, predsednik Društva upokojencev Šenčur.

Strokovne razlage in odgovore na vprašanja mimo-idočih pa sta zagotovili Monika Ribnikar in Zala Marn s kranjske območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje. »Z veseljem smo se odzvali povabilu k sodelovanju, saj tudi na ta način želimo ljudi spodbuditi k cepljenju. Ljudje se na nas obračajo

V Šenčurju so ljudi nagovarjali k cepljenju proti covidu-19.

z različnimi vprašanji, povezanimi s cepljenjem na splošno, pa tudi pomisleki, češ da tudi cepljeni lahko zbolijo in prenašajo virus. Poskušamo jih prepričati z argumenti in jim svetujemo, naj zaupajo stroki in informacije poiščejo tudi na naši spletni strani cepimose.si, kjer bodo našli vse o cepivih in tudi drugih preventivnih ukrepih,« je povedala Zala Marn.

Akcija je potekala v okviru Zveze društev upokojencev Slovenije, ki v sodelovanju z drugimi društvi pripravlja podobne dogodke tudi drugod po državi. Kot je dejal predsednik zveze Janez Sušnik, so sicer zadovoljni s stopnjo precepljenosti med starejšimi, na teren pa so se podali, da prepričajo še preostalo prebivalstvo, ki ima

morda še pomisleke glede cepiv.

Stojnico je obiskal tudi šenčurski župan Ciril Kozjek, ki se je po preboleli okužbi s covidom-19 že pred časom odločil za cepljenje. »Odločitev o cepljenju je sicer stvar posameznika, a se moramo zavedati, da bo treba povečati precepljenost, če bomo želeli ustaviti epidemijo,« je dejal.

Športna dvorana v Železnikih ima nov parket

Železniki – V športni dvorani v Železnikih so pred kratkim končali menjavo dvajset let starega parketa. Stroške dobrih 164 tisoč evrov vredne investicije, ki jo je izvedlo podjetje Elan Inventa, bo pokrila občina. Menjava parketa je bila po besedah Gregorja Habjana, direktorja Javnega zavoda Ratitovec (JZR), ki upravlja dvorano, nujna. »Na več mestih je bil dobesedno zlomljen in zato nevaren v primeru kakšnih zdrsov s telesom ali padcev na zlomljeni del tal. Parket smo sicer popravljali, kolikor je bilo možno, a poškodb je bilo preveč, zato je bila odločitev o menjavi pravilna. Nov parket bo okoli 900 uporabnikom tedensko omogočal predvsem varno in prijetno vadbo pri svojih dejavnostih. Parket je naj sodobnejši, certificiran za košarko in rokomet ter iz masivnih deščic, kar pomeni dolgotrajno precej večjo vzdržljivost od prejšnjega,« je razložil direktor. Upa sicer, da bodo investicij deležni tudi nekateri drugi objekti v upravljanju JZR. Na prvo mesto postavlja obnovo Športnega parka Dašnica, kjer po enajstih letih opažajo resnejše poškodbe atletske steze, potrebna bo menjava travnatnega nogometnega igrišča, poleg tega so dotrajana otroška igrala.

Foto: Gregor Habjan

Menjava parketa je bila nujna, saj je bil prejšnji dotrajan.

Zbrali blizu trideset tisoč evrov

Kranj – V Tednu dobrotelnosti, ki ga je Rdeči križ Slovenije (RKS) pripravil minuli teden v sodelovanju s TV Slovenija, so posamezniki in podjetja za pomoči potrebne prispevali 29.273 evrov. V RKS se zahvaljujejo donatorjem, hkrati pa ponovno pozivajo vse, ki lahko prispevajo sredstva, naj to storijo z nakazilom na TRR ali s poslanim SMS-jem. Številke za darovanje bodo odprte še cel mesec. Na številko 1919 lahko pošljete SMS z besedo SKUPAJ in prispevali boste en evro, če pa želite darovati več, boste s poslanim SMS-jem z besedo SKUPAJ5 prispevali pet evrov. Darovati je možno tudi z nakazilom na transakcijski račun RKS (SI56 0292 2001 9831 742, koda namena: CHAR, namen: Teden dobrotelnosti 2021, referenca: SI 00 96874).

Več denarja za socialnovarstvene dejavnosti

Kranj – Kranjski mestni svet je potrdil spremembe odloka o zagotavljanju socialnovarstvenih dejavnosti. Programu Škrlavec so odobrili dodatnih 28.500 evrov za vzpostavitev mobilne službe, ki bo nudila terensko strokovno pomoč otrokom in mladostnikom iz družin s kompleksnejšimi težavami, kot so zanemarjanje, odvisnosti, konfliktni odnosi, nasilje in duševne motnje, ter podporo njihovim staršem in skrbnikom. Pri Centru za odvisnosti bodo z znižanjem materialnih stroškov povečali sredstva za plače, zaradi povečanja potreb pa bodo kadrovsko okrepili tudi program dodelitve enkratnih socialnih pomoči, ki mu namenijo dodatnih 3300 evrov.

Gluhoslepi na izletu na Gorenjskem

Člani Združenja gluhoslepih Slovenije Dlan so pred kratkim v okviru izleta, ki jim ga je omogočil Lions klub Ljubljana, spoznavali gorenjske kraje.

ANA ŠUBIC

Kranj – Članom Združenja gluhoslepih Slovenije Dlan Lions klub (LK) Ljubljana vsako leto financira in priredi dva izleta. Spomladi so bili na Dolenjskem, v okviru letošnjega jesenskega izleta pa so pred kratkim gostovali na Gorenjskem. Udeležilo se ga je 14 oseb z okvaro vida in sluha ter prav toliko

spremljevalcev, ki so skrbeli za tolmačenje razlag v jeziku gluhoslepih, in sekretarka združenja Simona Gerenčer. Kot je povedala, je spoznavanje novih krajev in pridobivanje novih izkušenj tisto, po čemer hrepenijo njihovi člani.

Izlet se je začel v Škofji Loki, kjer je udeležence pričakal turistični vodnik Jure Podobnik ter jim približal

mestne znamenitosti in tudi Škofjeloški pasijon. Po starem delu Kranja, kjer so med drugim obiskali cerkev ter so spoznali Prešernovo hišo, spomenik in gledališče, je izletnike vodila vodička Joži Rant Kostanjevac, od tam pa so se odpravili v Adergas, kjer jim je župnik Slavko Kalan predstavil cerkev s samostanskim poslopjem. Izlet so sklenili v

Komendi, kjer so med drugimi imeli možnost objeti Glavarjeve lipe. Dunja Bohorič iz LK Ljubljana, ki je organizirala izlet, je bila zadovoljna, da je tudi tokratni uspel. Kot je poudarila, so bistvena pozitivna občutja gluhoslepih, ki se veselijo vsakega ponujenega izleta.

»Sodelovanje z Lions klubom Ljubljana nam je izjemno dragoceno, ne samo pri izvedbi izletov, pač pa cenimo tudi njihovo moralno podporo. Skupaj z rotarijci so nam jo izkazali pri vpisu jezika gluhoslepih v ustavo in upamo, da bomo s skupnimi močmi prišli tudi do zakona za gluhoslepe,« je dejala sekretarka Simona Gerenčer.

V petek, 22. oktobra, je bil sicer evropski dan gluhoslepih. Ob tej priložnosti je združenje Dlan izdalo drugo knjigo zgodb o življenju gluhoslepih, premierno so predvajali video Jezik gluhoslepih in predstavili novo spletno stran z njihovimi izdelki, poleg tega pa je v zvočnem zapisu in brajici izšla knjiga Svet na dlani, ki so jo izdali ob letošnjem vpisu jezika gluhoslepih v ustavo.

Osebe z okvaro vida in sluha ter njihovi spremljevalci, ki so skrbeli za tolmačenje razlag v jeziku gluhoslepih, med ogledom starega dela Kranja / Foto: Primož Pičulin

A-9546 BAD KLEINKIRCHHEIM - AVSTRIJSKA KOROŠKA
V naši à la carte restavraciji zaposlujemo

KUHARJA m/ž oz. KUHARJA PRIPRAVNIKA m/ž
(Koch oder Jungkoch)

SODELAVCA ZA STREŽBO m/ž
(Servicemitarbeiter)

Po dogovoru sezonska oz. celoletna zaposlitev.

Nudimo vam: • moderno delovno mesto • brezplačno bivanje in oskrbo (24/7) • brezplačen vstop v terme oz. smučanje • Wi-Fi • možnost nadaljnega izobraževanja in napredovanja • ustrezna plača, višja, kot jo določa kolektivna pogodba • fleksibilen delovni čas

Ste motivirani, prijazni, zanesljivi in sposobni delati v timu? Potem se veselimo vaše prijave v nemščini na:
Brigitte Gell | +43 664 212 6569 | office@gellius.at | www.gellius.at

V pričakovanju deblokade sredstev

Ena pomembnejših točk zadnje seje komendskega občinskega sveta je bila ponovno informacija o trenutnem stanju glede zapiranja odlagališča inertnih odpadkov v Suhadolah.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Kot je znano, sta v igri še vedno dve možnosti. Prva predvideva izvršitev inšpekcijske odločbe, po kateri bi odpadke odpeljali iz Suhadol, kar bi stalo deset milijonov evrov, stroške pa bi nosila občina, zaradi česar ji je finančna uprava že blokirala sredstva na računu. Kot kaže, pa se stvari razpletajo v prid druge in za občino finančno bistveno bolj sprejemljive možnosti, da bi odpadke prekrili.

Občina je pred kratkim že objavila tudi javni razpis za prekritje odlagališča, na katerega so se prijavili trije ponudniki, najcenejša ponudba pa je znašala 336 tisoč evrov (z DDV). A za zapiranje odlagališča s prekritjem mora občina najprej pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Podlaga za izdajo pa bo novelacija programa monitoringa podtalnih voda. Kot pravijo na občinski upravi, so bili vzorci sredi oktobra odvzeti iz petih vrtnin, analizo in novelacijo, vključno s predlaganimi ukrepi, v primeru, da bi prišlo do odstopanja vrednosti, pa na občinski upravi pričakujejo do konca novembra, a se trudi jo rok skrajšati vsaj za dva tedna. Kot je povedala direktorica občinske uprave Majda Ravnikar, naj bi bilo okoljevarstveno dovoljenje izdano takoj po pridobitvi novelacije programa monitoringa. »Izdano okoljevarstveno dovoljenje in začetek del na terenu naj bi bila podlaga za deblokado občinskega proračuna,« je povedala direktorica, ki ocenjuje, da

pogovori z ministrstvom za okolje in prostor potekajo v pravi smeri.

Poleg Občine Komenda pa so lastniki zemljišč na področju odlagališča še tri podjetja, s katerim se zdaj občina in država dogovarjata za zamenjavo. Kot je znano, bo namreč po prekritju na mestu odlagališča treba izvajati desetletni monitoring, gradnja objektov pa tako ne bo mogoča. Kot je pojasnila Ravnikarjeva, so jim že ponudili nadomestna zemljišča, na kar pa za zdaj niso pristali. Pred kratkim pa so z ministrstva prejeli tudi seznam možnih zemljišč v lasti države, tako da sedaj čakajo na njihov odziv.

Sprejeli tudi rebalans proračuna

Občinski svetniki so na seji sprejeli tudi rebalans proračuna, ki je bil potreben prav zaradi blokade proračunskih sredstev konec junija letos, na podlagi katere so bile ustavljene vse investicije in financiranje nezakonskih obveznosti. Sredstva na številnih proračunskih postavkah se znižujejo oz. prerazporejajo za druge namene. V predlogu rebalansa so upoštevali realizacijo v prvem polletju kot tudi predvideno realizacijo v drugem polletju, ko občina razpolaga z zelo omejenimi sredstvi – okoli 320 tisoč evrov mesečno. V rebalansu so izdatki ocenjeni na 9,18 milijona evrov, kar je dobrih šest odstotkov manj kot v sprejetem proračunu, prihodki pa se znižujejo z 9,39 milijona na 8,79 milijona evrov.

Širili bodo pokopališče

MAJA BERTONCELJ

Smlednik – V Smledniku se spopadajo s težavo pomanjkanja grobnih mest na pokopališču, zato načrtujejo njegovo širitev.

»Obstoječe pokopališče v Smledniku je z grobnimi mesti v celoti zapolnjeno, zato smo na južnem delu pokopališča predvideli njegovo širitev v gozd. Novo pokopališče je zasnovano vzdolžno sever-jug, tako da se nadaljuje obstoječa krajinska zasnova. Novi del pokopališča bo na severu mejil na obstoječe pokopališki zid, kjer bo ob Lazarinijevi

kapeli izveden preboj zidu in izveden dostop. Pokopališče je zaradi morfologije terena zasnovano dvonivojsko, na zgornjem delu bodo klasični grobovi, na spodnjem pa bosta mesto za raztros pepela in parkovni del, ki se bo končal s kolumbarijem,« pojasnjujejo na Občini Medvode. Investicija je ocenjena na 650 tisoč evrov, izvedena naj bi bila prihodnje leto.

Pred kratkim so objavili javno naročilo. Predvidena je izgradnja več podpornih zidov, uredili bodo tudi meteorološko kanalizacijo. Ponudbe sprejemajo do 11. novembra.

Od hlapcev do junakov

Krajevna organizacija Zdrženja borcev (ZB) za vrednote NOB Žiri je minulo soboto zaznamovala dan spomina na 23. oktober 1943, ko so iz Žirov izgnali nemško vojsko.

MATEJA RANT

Žiri – Dogodki, ki se jih vsako leto spominjajo ob dnevu spomina, so med drugo svetovno vojno Žiri zaznamovale kot kraj, ki se je brezpogojno odzval na poziv Osvobodilne fronte ter se postavil po robu močni in do zob oboroženi nemški vojski, je v svojem govoru poudaril predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Marijan Križman. Kot je pojasnil v. d. predsednika ZB NOB Žiri Ivan Albreht, je na območju Žirov potekala meja med nemškim in italijanskim okupatorjem. »Borci, katerih vrednote so naše vodilo, so mejo ukinili in prinesli svobodno domovino; 23. oktober je zato naš praznik.«

Tako Albreht kot Križman sta pojasnila, da se Nemcem po kapitulaciji Italije v teh krajih ni dobro pisalo. Po padcu okoliških postojank so bile namreč na vrsti tudi Žiri. »Da bi se Nemci izognili spopadu in si zagotovili pobeg iz obroča, so s topovi obstreljevali položaje ob cesti proti Gorenji vasi, grozili so tudi s streljanjem talcev, če bi imeli žrtve. Ob odhodu so s seboj vzeli tudi sedem talcev, ki so jih v Gorenji vasi spustili.« Že dan po odhodu nemške vojske, 24. oktobra

Slavnostni govornik ob dnevu spomina je bil predsednik ZB NOB Marijan Križman.

1943, so v Žireh ustanovili narodnoosvobodilni odbor za občino Žiri, s čimer se je začel razvoj ljudske oblasti na Slovenskem, sta še spomnila Križman in Albreht. Ob tem je Križman poudaril, da so bile glavne značilnosti nacistične in fašistične okupacije raznarodovanje in kruto nasilje, ki je bilo posledica same okupacije in izvajanja okupacijske potujočevalne politike ter odpora proti okupatorju in njihovim domačim izdajalcem. »Ker številni radi zamenjujejo vzrok in posledice, je treba jasno poudariti, da so okupatorji te oblike nasilja uvedli takoj po okupaciji, in ne šele po

vstaji slovenskega naroda. Slovenski odpor je celo preprečil oziroma zavrnil izvedbo nekaterih že predvidenih ukrepov.«

Slovenski narod je po Križmanovih besedah v drugi svetovni vojni plačal ogromen davek. »Vendar ni bil zaman. Osvobodilna fronta je slovenski narod preobrazila iz naroda hlapcev v narod junakov.« Po vojni se je začel tudi hiter industrijski razvoj. »Tako se je Slovenija iz zaostale kmetijske spreminjala v industrijsko razvito deželo. Še danes vse temelji na tem, kar so zgradile in razvile po vojne generacije. Žal pa so

se po osamosvojitvi dogajale nerazumne stvari: delo prejšnjih generacij se je poskušalo razvrednotiti, zato je divje lastninjenje in hlepenje po kapitalu poslovnih dvomljivega slovesa uničilo dobro delujoče sisteme, delavce pa poglano na ceste.« Kot je dejal Križman, so tudi zdaj zaskrbljeni nad početjem vladajočih. »Ukvarjajo se sami s seboj in aferastvom. Podpiramo ukrepe za zajezitev pandemije, vendar opozarjamo in zahtevamo: prenehajte se ukvarjati sami s seboj in začnite se vesti državotvorno oziroma odstopite in gremo na predčasne volitve.«

Dobrodošli nasveti gasilcev

Oktober je mesec požarne varnosti, tudi škofjeloški gasilci pa vsako leto poskrbijo, da predstavijo svoje delo in hkrati obiskovalce poučijo, kako ukrepati ob požarih in nesrečah ter tudi pomagati s pomočjo oživiljanja. Letošnja prireditev je bila zelo dobro obiskana.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Gasilci Gasilskega poveljstva občine Škofja Loka so minulo soboto na parkirišču nasproti glavne avtobusne postaje v Škofji Loki pripravili prireditev, na njej pa so prikazali svojo opremo, vozila in tudi postopke pri svojem delu.

Da so med domačini priljubljeni in da se nad njihovim delom navdušujejo tudi najmlajši, je bilo pri prireditvi čutiti na vsakem koraku, slasti zanimivi pa so bili prikazi reševanja ob prometni nesreči in eksplozijah ter tudi prikaz, kako je treba gasiti z ročnim gasilnim aparatom. Otroci so uživali v delavnicih in se preizkušali v gasilskih spretnostih, za družine je bila zanimiva izkušnja gibanja v zadimljenem

Prikaz eksplozije in gašenja je bil zanimiv in poučen.

prostoru, za marsikoga pa tudi preizkus v prvi pomoči.

»Ob mesecu požarne varnosti želimo občanom predstaviti svoje delo in prikazati opremo, prireditev pa smo pripravili tudi zato, da

pridobimo kakšnega novega člana. Zadnjič smo imeli podobno predstavitev pred epidemijo covid-19 pred dve letoma, potekala pa je pred Mercatorjevim centrom. Letos smo se odločili,

da se ob tem dnevu združijo vseh osem društev v naši občini in da pripravimo še bogatejšo vsebino,« je ob prireditvi povedal organizator dogodka, sicer pa poveljnik v gasilskem društvu Trata Rok Košir, ki je zaposlen v Gasilski brigadi Ljubljana.

»Mislim, da so bili za obiskovalce zelo zanimivi prikazi prometne nesreče, maščobne eksplozije, oživiljanja in gašenja z gasilnimi aparati. Pri uporabi gasilnih aparatov ugotovljamo, da se marsikdo, ko pride do požara, ustraši. Takšni prikazi tako kot vsaka vaja pripomorejo k temu, da strah ni prevelik, vsak pa se največ nauči iz lastne izkušnje,« je tudi povedal Rok Košir, pri sobotni prireditvi pa je pomagal več kot petdeset gasilcev in gasilk.

Zaupanja v oblast ni več

Včeraj, 25. oktobra, je minilo natanko trideset let od odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije in Slovenija je postala suverena država. Ta dan praznujemo kot državni praznik, dan suverenosti. Veterani v Kamniku so na proslavi opozorili, da danes nimamo države, kakršno smo si želeli.

JASNA PALADIN

Kamnik – Dan suverenosti kot državni praznik (sicer ne dela prosti dan) praznujemo od leta 2015 in Kamnik je ena redkih občin, ki praznik vsako leto počasti z veteransko proslavo. Letos so jo ob spomeniku pri Domu kulture Kamnik pripravili v petek, 22. oktobra, mesto pa je bilo več dni v ta namen okrašeno z zastavami.

Z dnevom suverenosti se spominjamo dogodkov, ki so se zgodili v noči na 26. oktober leta 1991, ko je ozemlje Slovenije zapustil še zadnji vojak JLA, s čimer se je končal proces slovenskega osamosvajanja. Jugoslovanska vojska se je iz pristanišča v Kopru sicer začela umikati že 20. oktobra, 25. oktober pa je bil določen kot zadnji dan umika. Zadnji vojak JLA so ozemlje Slovenije zapustili 25. oktobra 1991 ob 23.45.

Člani dveh veteranskih organizacij občine Kamnik, Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda in Policijskega veteranskega društva Sever Kamnik, so leta 2015 v opomin in spomin na delovanje pripadnikov teritorialne obrambe in policije v času osamosvojitvene vojne za Slovenijo v parku pri Domu kulture Kamnik slovesno odkrili spomenik, kjer so se v velikem številu na proslavi zbrali tudi letos. »To spominsko obeležje nas spominja na drugačne čase. Na zanos, ki smo ga imeli, ko smo se borili za vrednote demokracije, medsebojnega spoštovanja, enotnosti, tovarštva, oblikovanja pravne in socialne države. Ko se

Zbrani na veteranski proslavi ob dnevu suverenosti v Kamniku

pogovarjamo o tem, ugotavljamo, da to ni to. Da pravna država ni vladanje državi s pomočjo odlokov in tvtov. Vladajoči so zadeve pripeljali tako daleč, da mora policija varovati parlament, da morajo specialci varovati vladno na službenih potovanjih. Ne vemo več, koga se boji ta oblast, kdo ji je sovraž-

vojne za Slovenijo Ladislavu Lipiču. Ta je sprva poudaril podobo sveta zadnjega desetletja in to, kako so nekoč stabilne države danes žarišče različnih kriz, revščine in nasilja, se ozrl na slovensko osamosvojitveno in orisal pogled na današnjo Slovenijo. »V času osamosvajanja nismo pričakovali takšnega

in ne med samimi političnimi skupinami. In tam, kjer ni zaupanja, ljudje počnejo neracionalne stvari. Vendar zato krivde ne iščimo samo pri njih in ne pripisujemo samo njim, pač pa tudi tistim, ki z ustvarjanjem takšnih pogojev povzročajo takšno stanje, kot ga živimo danes. Ko bo povrnjeno zaupanje, se bo vrnilo tudi zdravje naroda,« je poudaril Lipič, a zaključil optimistično, da imamo svojo lastno državo in smo samostojni, kar mnogim narodom ni dano.

»Spominsko obeležje nas spominja na drugačne čase. Na zanos, ki smo ga imeli, ko smo se borili za vrednote demokracije, medsebojnega spoštovanja, enotnosti, tovarštva, oblikovanja pravne in socialne države. Ko se pogovarjamo o tem, ugotavljamo, da to ni to.«

nik. Narod? Naj zaključim z mislijo Ivana Cankarja: Narod si bo pisal sodbo sam,« je zbrane nagovoril predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Kamnik - Komenda mag. Zvonko Cvek, nato pa mikrofona prepustil županu Mateju Slaparju in slavnostnemu govorniku, predsedniku Zveze veteranov

sveta, pač pa smo se veselili ugledne družbe evropskih demokratičnih držav, od katerih smo se bili pripravljene tudi učiti, samo da bomo živeli v blagostanju. Predolgo bi trajalo naštevaje žalostnih dejstev, kje smo pristali na svoji briljantno začetni politični poti svoje samostojnosti. Zato se ne čudimo, da zaupanja ni več; ne v oblast

Državna proslava je bila v Kopru

Osrednja državna slovesnost ob dnevu suverenosti je potekala včeraj, 25. oktobra, zvečer v športni dvorani Osnovne šole Koper, tudi z neposrednim prenosom televizije Slovenije, slavnostni govornik pa je bil obrambni minister mag. Matej Tonin.

Peter Pavel Glavar zaživel v stripu

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Med številnimi zaznamovanji tristote obletnice rojstva Petra Pavla Glavarja je minulo sredo prav posebno potekalo v Osnovni šoli Komenda Moste, kjer so učenci pestro življenjsko zgodbo znanega moža iz zgodovine Komende predstavili skozi strip, ki je ob tej priložnosti ugledal luč sveta. Knjižnico so naslovili preprosto Peter Pavel Glavar: duhovnik, prosvetljenec, gospodarstvenik,

Ob izidu stripa so pripravili tudi razstavo originalnih risb.

dobrotnik v stripu. Pod mentorstvom Tine Kosi in Martina Ramoveša so ga ustvarili učenci Patricija Kern, Klara Ferme, Teja Jeraj, Lana Buchar, Hana Bertoneclj, Vid Peklaj in Nina Resnik. Glavarjev življenjski je prispeval Štefan Petkovšek. Kot je v uvodniku zapisala Zora Torcar iz Medobčinskega muzeja Kamnik, ki je podprl izid publikacije, so pomembne moža slovenske zgodovine na ta način poskušali bolj približati tudi mlajšim rodovom.

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

51.

teden
slovenske
drame

the week of
slovenian
drama

3.–13. 11. 2021

Gorenjski Glas

20
21

www.tsd.si

V dar prejeli kokoši

Opisovali ljubezen do miru

Udeleženci spletne delavnice o reji kokoši za začetnike so v dar prejeli vsak po tri kokoši nesnice. S projektom Lokalna samooskrba želijo spodbuditi lokalno pridelavo hrane.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske so z letošnjim letom ponovno začeli aktivnosti na področju lokalne samooskrbe. S projektom želijo povečati stopnjo samooskrbe s hrano na Zgornjem Gorenjskem, v projektu pa sodeluje sedem zgornjegorenjskih občin. Doslej so izvedli različne delavnice, predavanja in druge dejavnosti, ki so se lani zaradi epidemije večinoma preselile na splet.

Kot je povedal Klemen Klinar z Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, s projektom ne želijo samo spodbujati lokalne pridelave hrane pri kmetih, temveč pri prav vsakem prebivalcu Gorenjske. Tako so letos izvedli več brezplačnih predavanj po spletu, med drugim o vrtnarjenju, reji kokoši za začetnike, permakulturnem in regenerativnem kmetijstvu, pomenu pridelave ekoloških semen ... Ob tem so v sklopu projekta delili tudi brezplačne sadike, semena in celo – kokoši nesnice. Kot je povedal Klemen Klinar,

so razdelili 150 sadik malin, 129 sadik ribeza, 174 sadik peteršilja, 128 sadik drobnjaka, 133 sadik rožmarina, skoraj petsto sadik jagod, 140 semenskih vrečk fižola, 170 semenskih vrečk graha in 90 kokoši nesnic.

Obenem so spodbudili udeležence delavnic, naj svoje zgodbe in fotografije na temo domače pridelave hrane, reje domačih živali, kuhanja z lokalnimi sestavinami, kupovanja lokalne hrane objavijo na Facebook in Instagram profilu s ključnikom #lokalnogor. Med sodelujoče redno delijo tudi uporabne nagrade, kot je bila denimo nihajna motika za okopavanje in pletje.

Povezali pa so se tudi s snovalci mobilne aplikacije Optifarm Smart, prek katere povezujejo lokalne pridelovalce in kupce, ki želijo kupovati domačo, lokalno pridelano hrano. Gre za neke vrste digitalno tržnico, ki kupcem omogoča enostaven dostop do sveže, lokalno pridelane hrane. Aplikacijo je razvilo podjetje Optifarm iz Radovljice.

MAŠA LIKOSAR

Preddvor – Natečaj je letos spodbudil 101 osnovnošolca (od sedmega do devetega razreda) in 51 srednješolcev, da so v pismu zapisali svoja razmišljanja o miru. »Velik odziv mladih je obenem dokaz, da je pisanje pisem v klasični obliki tudi v času moderne tehnologije še vedno izziv,« je dejala Mira Delavec Touhami, idejna vodja natečaja in predsednica Kulturnega društva Josipine Turnograjske, ki natečaj razpiše v sodelovanju z Občino Preddvor in Zavodom za turizem Preddvor.

Pisma je pregledala štiričlanska komisija, ki je med drugim ocenjevala izvirnost in celovitost besedila, bogastvo besedišča in doživljanje pisca. Po številu piscev je bila najbolj zastopana štajerska regija, sledijo dolenska, osrednjeslovenska, gorenjska in primorska regija, na natečaju pa so sodelovali tudi slovenski izseljenski učenci v Nemčiji in Avstriji. V kategoriji osnovnih šol si je prvo mesto

Avtorji najboljših ljubezenskih pisem z letošnjega natečaja z idejno vodjo in predsednico KD Josipine Turnograjske Miro Delavec Touhami (levo) / Foto: Tina Dokl

prispisala Maja Bizjak z OŠ Danile Kumar Ljubljana, drugi je bil Matej Selko z OŠ Šentjernej in tretji Mark Jelenc z OŠ Duplek. Med srednješolci je najbolj prepričalo pismo dijakinje Erie Skrt s I. gimnazije v Celju, drugi je bil Sandro Čeh z Gimnazije Ptuj in tretja Julija Fridrih s Srednje šole Slovenska Bistrica.

Letos sta bila med prvimi desetimi v kategoriji osnovnošolcev tudi dva Preddvorčana – Jernej Volčjak, ki je bil

četrti, in Teja Markun, ki je zasedla sedmo mesto. »Mir je v časih, ko je svet zajela epidemija, še toliko bolj zaželen in nujen. Menim, da bi morali na miru temeljiti vsi odnosi, tako v družini kot med prijatelji in tudi med državami,« je povedal Jernej, Teja pa: »Zavedati bi se morali, da mir ni samoumeven, in morada bomo šele tedaj, ko ga ne bo, spoznali, kako pomemben je za naš obstoj.«

Kot zanimivost jubilejnega natečaja so organizatorji

pregledali arhiv in sešteli vsa ljubezenska pisma, ki so v desetletju prispela na njihov naslov – skupno so prejeli že 1819 ljubezenskih pisem. »Upam, da se srečamo na 11. literarnem natečaju naslednje leto, ki pa ga čaka tudi vsebinska in predvsem izvedbena prenova. Poleg tega bomo zaradi velikega zanimanja drugo leto prvič razpisali tudi natečaj za najboljšo pesem med mladimi v Sloveniji,« je še povedala Mira Delavec Touhami.

V okviru projekta so udeležence delavnice Reja kokoši za začetnike presenetili tudi s kokošmi nesnicami, razdelili so jim jih devetdeset (vsak udeleženec je dobil po tri) in zdaj se lahko že pohvalijo s svežimi domačimi jajčki, kot tudi Barbara iz Radovljice. / Foto: Facebook

Razglasili inovativnega mladega kmeta

Ljubljana – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine sta v petek v Predsedniški palači v Ljubljani razglasili za inovativnega mladega kmeta Gregorja Slavca iz Knežka. Slavec je po starem očetu podedoval opuščeno kmetijo, na kateri redi koze srnaste in drežniške pasme, bovške ovce, cikasto govedo in kokoši nesnice. Iz ekološkega kozjega mleka izdeluje sladoled, ki ga pakira v okolju prijazno papirno embalažo. Med enajstimi kandidati, ki so se potegovali za laskavi naziv, je bil tudi Rok Gartnar, ki na Lavrihovi kmetiji na Srednjem Brdu v Poljanski dolini izdeluje kmetijske stroje za delo v hribovskih razmerah, zaposluje osem delavcev in načrtuje še nove zaposlitve ter gradnjo nove delavnice v dolini. Kandidatom, še posebej pa zmagovalcu izbora, je čestital tudi predsednik države Boru Pahor, navdušen zlasti nad tem, ker vse več izobraženih mladih ostaja na kmetijah, da bi s svojim znanjem, prodornostjo in inovativnostjo slovenskemu podeželju ponudili nekaj več.

Od Jožovca do Linhartarta

V iskanju zgodb, tistih, ki so že napisane, in tistih, ki še čakajo na objavo, se je skupina pohodnikov z obeh strani državne meje, iz Gorenjske in sosednje avstrijske Koroške, odpravila na Glasov literarno-kulturni pohod od Begunj do Radovljice.

MARJANA AHAČIČ

Begunje, Radovljica – Begunje so resda najbolj znane kot zibelka Avsenikove glasbe in kot izhodišče za številne poti po bližnji in daljni okolici, a so tudi kraj, ki je dal mnoge izjemne osebnosti pa tudi navdih za zgodbe, ki so našle pomembno mesto v slovenski literaturi. A izlet skupine pohodnikov se je seveda začel v muzeju Avsenikove glasbe na Jožovčevi domačiji, kjer so si ogledali dediščino ansambla, ki si je ustvaril izjemno prepoznavnost in ugled po vsem svetu.

Pod Sv. Petrom, hribom, ki sta ga v svojih pesmih tako pogosto opevala prav brata Avsenik, se je začel drugi del poti. Vodnik Sašo Gašperin je pohodnike najprej popeljal do slikovite graščine Katzenstein. Danes v njej deluje psihiatrična bolnišnica, zgrajena pa je bila kot dom za plemiško družino in kasneje preurejena najprej v ženski, nato pa v drugi svetovni vojni nacistični in

Sašo Gašperin je ob pripovedovanju številnih izjemnih zgodb o ljudeh in dogodkih iz teh krajev pohodnike skozi Begunje popeljal proti Linhartovi Radovljici.

kasneje jugoslovanski politični zapor. Postala je vir številnih pretresljivih zgodb, ki so izšle tudi v obliki literarnih del. Avtor ene od njih je France Križnar, oče borca za človekove pravice Toma Križnarja. Zgodbo Andreja Bohinca, moža, ki je 4. maja 1945 vodil napad za osvoboditev zapora, pa je zapisal pisatelj Vladimir Kavčič.

Sprehod skozi Begunje razkriva, da se je tu rodil škof

Anton Bonaventura Jeglič, ustanovitelj Škofovih zavodov, v Begunjah je zadnje obdobje življenja preživel izjemni katoliški intelektualac Mitja Šarabon, še eden od prezrtih pesnikov. Njegov Sonetni venec sonetnih venec je bil napisan leta 1945, izšel je šele 25 let pozneje.

Pohodniki so se nato prek Dvorske vasi in Otoka, vasi, ki jo v svojih Vožarjih opisuje Janez Jalen, odpravili v

Radovljico, Linhartovo mesto. Tam so obiskali Mestni muzej, posvečen prav zapuščini znamenitega rojaka – prvega slovenskega dramatika, zgodovinarja in visokega uradnika Antona Tomaža Linhartarta.

Pohod je bil organiziran v okviru čezmejnega projekta SMART Tourist, ki je del Interregovega programa sodelovanja med Avstrijo in Slovenijo.

Tržnica, kjer ne potrebuješ denarja

To je nova Loška otroška izmenjevalnica, ki je prvič zaživela minulo soboto, stojnice pa so bile polne otroških oblačil, obutve pa tudi igračk, ki so jih malčki prerasli in jih bodo lahko koristno uporabili drugi. Na tržnico lahko prineseš in z nje odneseš, lahko samo prineseš ali samo odneseš, vse pa poteka brez plačila.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Škofjeloške ženske in dekleta, med katerimi je tudi precej mamic in babic, ima na družbenem omrežju Facebook skupino z imenom Ženske iz Škofje Loke in okolice. Na njej klepetajo, delijo in iščejo različne nasvete pa tudi prodajajo in podarjajo različne predmete. Velikokrat gre za otroška oblačila oziroma stvari, ki jih otroci ne potrebujejo več, zato jih mamice zamenjajo za kavo ali čokolado, mnogokrat pa jih kar podarijo. Tako je mamica dveh hčera Jasna

Pisanec Ropret ugotovila, da bi bilo koristno, če bi se starši srečali na enem mestu in si oblačila med seboj zamenjali. Nastala je ideja o Loški otroški izmenjevalnici, ki se je minulo soboto tudi prvič uresničila.

Podpora pri županu

»Doma, ne le pri nas, se nabira veliko rabljenih oblačil, obutve in igračk. Večino stvari otroci hitro prerasejo in ostanejo skorajda nerabljene in čisto uporabne, zato se nam zdi škoda, da bi jih vrgli stran. Dela s

tem, da stvari daš na Bolho ali jih skušaš kako drugače prodati, je veliko, tako da se mi je zdelo zanimivo, da bi se dobili na enem mestu in stvari samo zamenjali. Svojo idejo sem zapisala na strani Ženske iz Škofje Loke in okolice in mnogim se je zdelo zanimiva.« je o pobudi za izmenjevalnico povedala Jasna Pisanec Ropret in pojasnila, da so sprva nameravale postaviti nekaj stojnic na tržnem prostoru nekdanje loške vojašnice, zato so za dovoljenje prosile Krajevno skupnost Kamnitnik. Ti so prošnjo poslali na

škofjeloško občino, kjer so bili nad idejo navdušeni.

»Župan Tine Radinja me je poklical na sestanek, razložila sem mu naš načrt in takoj je povedal, da takšne pobude zelo podpira. Treba je bilo samo določiti datum, najti še nekaj prostovoljk za pomoč in tako se je ideja uresničila. Ena od prostovoljk je poskrbela tudi za novo spletno stran Loška otroška izmenjevalnica. Mamiciam smo predlagali, da stvari prinesejo že pred začetkom tržnice, da smo jih lahko razporedile po velikostih, nekaj pa jih je stvari prineslo kar s seboj,« je povedala Jasna Pisanec Ropret, ki je bila zadovoljna tudi z obiskom na izmenjevalnici.

Bili so tudi dobrodelni

»Zanimanje je kar veliko, prihajajo mamice z otroki pa tudi cele družine. Otroci si navadno izbirajo igrače, prav tako s starši izberejo oblačila, pomerijo obutve, veliko pa je zanimanja tudi za smučarsko opremo. Naše pravilo je, da nihče nič ne računa in nihče nič ne plača. Tisto, kar imamo odveč, prinesemo, kar kdo potrebuje, pa odnese. Seveda morajo

Pobudnica in glavna organizatorica Loške otroške izmenjevalnice Jasna Pisanec Ropret

biti stvari čiste in primerno ohranjene. Tokrat so to zimске stvari, spomladi, v mesecu marcu, pa načrtujemo izmenjevalnico poletnih stvari,« je o izmenjevalnici, ki je potekala v pokritem delu nove tržnice v nekdanji vojašnici, kar so jim omogočili na občini, še povedala Jasna Pisanec Ropret, ki je skupaj z društvom Pomagajmo slovenskim otrokom poskrbela, da je bila prireditev tudi dobrodelna.

»Društvo, katerega člani sem, deluje že deset let, in ko sem opazila, da bo tukaj pri nas izmenjevalnica otroških oblačil, sem organizatorke prosila, ali se jim lahko pridružimo. Zaradi vse večje stiske družin se na

nas obrača vse več prosilcev, za katere organiziramo akcije na naši strani na Facebooku, tudi današnja akcija pa je priložnost, da jim pomagamo. Tako bomo lahko po koncu izmenjevalnice prevzeli stvari, ki bodo danes ostale. Poleg tega so nam starši prinesli tudi vrečke s hrano, pleniaci in vse ostalim, kar bomo razdelili med pomoči potrebne družine,« je povedala koordinatorka društva Pomagajmo slovenskim otrokom Mateja Podobnik, ki loškim družinam pomaga tudi v sodelovanju s skupino Ženske iz Škofje Loke in okolice. »Žal za družine z zimo prihaja težko obdobje in veliko se jih obrača na nas,« je še dodala Podobnikova.

V pokritem delu nove loške tržnice je bilo v soboto popoldne živahno, saj je bilo zlasti oblačil za izmenjavo res veliko.

V Kranju dobili energijsko točko

Na križišču nasproti železniške postaje v Kranju so ta teden odprli zemeljsko energijsko točko s tremi kamnitimi skulpturami, ki je delo kiparja Marka Pogačnika in njegove žene Marike.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju so v sredo odprli zemeljsko energijsko točko, ki se nahaja na križišču med Ljubljansko cesto in Savsko Loko nasproti železniške postaje. Osrednji element ureditve zemeljske energijske točke so tri kamnite skulpture, postavljene na krožno ploskev iz prodnatega nasutja. Na njih so izklesani kozmograme v obliki slikovnega jezika. Kompozicija litopunkture in kozmogramov je delo akademskega kiparja Marka Pogačnika, po rodu Kranjčana, in njegove žene Marike.

Zemeljska energijska točka je postavljena na širšem območju nekdanje cerkve sv. Martina. / Foto: Anže Krže/Mediaspeed

Na širšem območju zemeljske energijske točke je nekoč stala cerkev sv. Martina. Gre za lokacijo, obogateno z geomantičnimi pojavi, ki je prepoznana kot stičišče z močnim vitalno-energijskim poljem, so pojasnili na Mestni občini Kranj. Zemeljsko energijsko točko

spremljajo tudi informativne table. Zapis o zgodovini lokacije je prispeval Gorenjski muzej.

»Zahvaljujem se zakoncu Pogačnik za njuno delo in umetniški doprinos, s katerim sta hkrati popestrila in obogatila kotiček v precej prometnem delu Kranja.

V kamne sta vklesala zanimivo simboliko, s katero sta prostorsko lepo povezala najbolj znane dele Kranja,« je povedal župan Matjaž Rakovec.

»Vsak prostor ima nekakšen genski zapis, lastno identiteto. Od kakovosti tega zapisa je odvisna tudi

kakovost prostora. Poglobljam se v prostor, izluščim bistvo in ga oblikujem v like – kozmograme. Te likovne zapise identitete kraja z ženo Mariko izkleševa v kamnu. S tem prostor ne izgubi svojega bistva, ki je skrito v globini ali v višinah. Stare kulture so zelo skrbne za to, imele so globok odnos do prostora, kar je moderna civilizacija izgubila in zdaj spet odkriva,« pa je dejal akademski kipar Marko Pogačnik, tudi Prešernov nagradenec. Pogačnik je v preteklosti oblikoval bronasti lici Kokre in Save na mestnem vodnjaku v Kranju, z ženo pa sta izklesala tudi oltar v obnovljeni cerkvi na Šmarjetni gori. Vse, ki potrebujejo energetsko ali duhovno podporo, je povabil, naj se nekaj časa zadržijo v energijskem polju treh kamnov. »Postavljeni so v krogu in skupaj ustvarjajo močno energijsko jedro,« je poudaril.

Jesenske počitnice v planinskem muzeju

Mojstrana – V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani bo jutri in v petek od 11. do 15. ure na obisku maskota Planinko, ob istih terminih bo ob 11. uri tudi delavnica Planinski tri v vrsto. Jutri ob 10. uri bo tudi posebna delavnica Jesen in divje živali, ko se bo udeležencem pridružil Lojzi Avsenik, lovec in fotograf, in predstavil zanimivosti iz živalskega vsakdana. V nedeljo bo poleg družbe navihanega Planinka delavnica Planinski tri v vrsto ob 10. uri in Planinska kočja ob 15. uri, ob 11. uri boste rezljali grozljive buče, od 11. do 15. ure bo potekala peka krompirja v voku. V muzeju pa lahko preizkusite tudi čarobno škatlo Triglavski izziv. Sprejemajo tudi turistične bone 2021.

PROSIMO, DARUJTE KRVI!

BKS – OZ Kranj vabijo vsi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V DVORANI PROŠPORT - STRAŽIŠČE
V ČETRTEK, 28. 10. 2021, od 7. do 13. ure.

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII
051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Zaradi zagotavljanja nemotnega zdravljenja s krvjo je darovanje krvi nujna zdravstvena storitev, zato darovanje krvi NI POGOJENO s izpolnjevanjem PCT pogoja (Dlčni 2882, 18. 9. 2021). Krvodajnikom se zahvaljujemo za odločilo, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-krvi.si
BREZPLAČNA OBNAVA

Zlate gimnazijke

Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj, ki ga vodi Erik Šmid, je bil pred dnevi prepričljivo najboljši na tekmovanju Zlatna lipa Tuhlja na Hrvaškem. Pevke so na gimnazijo prinesle veliko nagrado – pa tudi čudovito izkušnjo in navdihujoč aplavz publike.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Tuhelj, kraj z znanimi toplicami v Hrvaškem Zagorju nedaleč od slovenske meje, je že tradicionalno dober kraj za mlade kranjske zборе. S tamkajšnjega zborovskega tekmovanja Zlatna lipa Tuhlja se domov skoraj vedno vrnejo z nekaj dodatnega zlatega sijaja. Veliko nagrado so že dvakrat osvojile Carmen manet z dirigentom Primožem Kerštanjem, predlani je z moškim zborom Cantores Carnioli, ki ga v veliki večini sestavljajo sedanji in nekdanji dijaki Gimnazije Kranj, po veliki nagradi segel dirigent Erik Šmid, ki je na letošnje tekmovanje popeljal Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj in s pevkami ponovil uspeh izpred dveh let.

Letošnje tekmovanje Zlatna lipa Tuhlja, ki ga organizira domače kulturno društvo, je bilo dvanajsto po vrsti. Lani je zaradi epidemije potekalo po spletu, letos

pa so se odločili, da spet poskusijo z izvedbo v živo. Namesto običajnih 25 zborov so jih gostili 14, poleg hrvaških so se tekmovanja udeležili še predstavniki Bosne in Hercegovine, Kosova in Slovenije. Spremenjen pa je bil tudi termin, saj so se namesto junija pevke in pevci v tamkajšnjih termah tokrat zbrali sredi oktobra.

»Vidno je bilo, kako si prav vsi udeleženci želijo nastopanja pred množičnim občinstvom, kar smo v dveh preteklih letih močno pogrešali. Kljub epidemijskim ukrepom je bilo srečanje sproščeno in prisrčno, za kar gre zahvala zavzetim organizatorjem,« je o prvih vtisih z gostovanja povedala Barbara Kušar, gimnazijska profesorica matematike in zaprisežena zborovska pevka, ki je tudi tokrat z dekletki stopila na oder. »Naš Dekliški pevski zbor je nastopil v zadnjem sklopu tekmovanja in se zelo dobro odrezal, zapele pa

smo tri pesmi z zelo različnim karakterjem.« Po renesančni Gallusovi Pue-ri Concinite je v romantičnem slogu sledila Gobčeva priredba ljudske pesmi Ne ouri, ne sejaj, za konec pa so prihranile še živahno priredbo mehiške ljudske Las Amarillas skladatelja Stephena Hatfielda.

Kot dodaja Kušarjeva, so pevke že med nastopom na obrazu dirigenta Erika Šmida zagledale zadovoljen nasmeh, ki je dal vedeti, da jim je izvedba dobro uspela. Raznovrstnost in izraznost zбора je prepričala tudi žirijo, ki je Dekliškemu zboru dodelila zlato plaketo in visokih 94,7 odstotne točke. Zlato plaketo so si prislužili še trije zbori: eden najboljših zborov na Kosovu Siparantum in dva hrvaška zbor: mešani zbor Ivan pl. Zajc iz Zagreba ter vokalna skupina Pučpuljike iz Čakovca. Sledil je finalni nastop s ponovitvijo ene od pesmi iz tekmovalnega programa.

Ko poje Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj, poje za veliko nagrado. / Foto: Rok Škufca

»Naša ponovna izvedba Las Amarillas je izzvala huronsko navdušenje publike in tudi žirije, ki nam je namenila veliko nagrado Tuhlja. Veselje je bilo neizmerno, deževale so čestitke z vseh strani, znani hrvaški zborovodja in z moškim zborom zmagovalec lanskoletne izvedbe Josip degl' Ivellio pa je k našemu nastopu zapisal:

'Zasluzena zmaga, neverjetna muzikalnost prekrasnih deklet v belem, pravih glasbenih angelov'.«

Pevke so se po podelitvi pokala številnim poslušalcem zahvalile s svojo izvedbo Dujmicëve skladbe Dobre djevojke, ki so jo še v prejšnjem stoletju prepevali Novi fosili. »Publika smo dvignile na noge in cela

dvorana je pela z nami,« je še povedala Barbara Kušar.

»Pesem pravi, da gredo pridna dekleta v raj, poredna pa – kamor želijo. Za naše pevke pod vodstvom odličnega zborovodje Erika Šmida velja oboje. Za zmago so zadnji mesec res pridno delale in prepričana sem, da jih tako petje lahko pripelje kamorkoli.«

Jutri bodo podelili Jenkovo nagrado

Kranj – Vrhunec že tradicionalnih Jenkovih dni v Kranju bo jutrišnja podelitev Jenkove nagrade za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let. Jenkovi dnevi v spomin na pesnika Simona Jenka že tradicionalno potekajo med 18. in 27. oktobrom, dnevo- ma njegove smrti in rojstva. Pred dobrim tednom dni je v Prešernovem gaju venec na pesnikov grob položil kranjski podžupan Robert Nograšek, v kulturnem programu pa so nastopili Rudi Zevnik, trio flavt iz Glasbene šole Kranj ter z recitacijami Jenkovih pesmi učenke OŠ Simona Jenka in dijakinja Gimnazije Kranj. V Mavčičah so o pesniku odprli stalno razstavo. V sredo je v Mestni knjižnici Kranj sledila okrogla miza z nominiranimi avtorji o pesništvu v aktualnem času, ki jo je vodil Anže Zevnik, v soboto pa so pripravili Pohod po Poti Jeprškega učitelja – od Drulovke do Podrečje. Jenkovi dnevi se bodo zaključili jutri zvečer s slovesnostjo v avli Mestne občine Kranj, ko bo izmed petih nominiranih pesnic in pesnika, to so Barbara Korun, Tina Kozin, Alja Adam, Nina Dragičević in Muanis Sinanović, znan dobitnik oziroma dobitnica letošnje Jenkove nagrade.

Dnevi dobrih filmov

Še dobra dva tedna je do prvih projekcij 32. mednarodnega festivala Liffe, ki letos v ospredje postavlja ženske. Vrnitev v kinodvorane.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – Po lanskoletni virtualni izdaji se letošnji Liffe spet v veliki meri vrača v »naravni« obliko – v dvorane. Festivalski program med 10. in 21. novembrom prinaša 79 celovečernih in 16 kratkih filmov. Ob tem je programski direktor Simon Popek izrazil upanje, da se bodo ljudje v čim večjem številu vrnili v kinodvorane, saj je za zdaj ogled na spletu predviden le za 16 celovečercer. Med njimi skorajda ni v zadnjem letu najbolj odmevnih filmov, lastniki pravic in lokalni distributerji seveda niso preveč naklonjeni predvajanju na platformah vsebin na zahtevo, nas pa zmagovalci berlinskega, canskega in beneškega festivala zato čakajo v kinodvoranah. Vstopnice so že v prodaji, zato si velja pripraviti načrt ogledov.

Osrednja sekcija festivala Perspektive tradicionalno prinaša deset filmov, ki se bodo potegovali za nagrado vodomec – njen pokrovitelj je tudi tokrat Telekom

Slovenije – med katerimi so kar trije s slovensko udeležbo, ob črni komediji Inventura Darka Sinka sta tu še manjšinski koprodukciji Morena hrvaške režiserke Antonete Alamat Kusijanović in Telesce, zgodovinska drama Italijanke Laure Samani. Polovico siceršnjega Popkovega izbora so režirale ženske. Tu je še filmski prvenec grške režiserke Janis Rafa filmska distopija Kala Azar, kosovska režiserka Noriko Sefa se predstavlja z dramo Kje je Venera?, ki zajema tipično zgodbo vsakdana mladenke v patriarhalnem okolju, tu pa je še film kitajske režiserke iz Honkonga Dženg Lu Šinjuan z naslovom Oblak v njeni sobi. V sekcijo sodijo še film ceste Pohodi plin! iranskega režiserja Panaha Panahija, Slovak Ivan Ostrochovsky v drami Služabniki obravnava pregon duhovnikov v času komunizma, tu pa sta še italijanski avtor Yuri Ancarani s filmom Atlantida in Argentinac Andreas Fontana, ki se s filmom Azor podaja v svet bančništva.

Bogati in žanrsko raznoliki sta tudi sekciji Predpremiere in Kralji in kraljice. Simon Popek med drugim posebej omenja film Benedetta Paula Verhoevena, ki je šokiral z dramo o lezbičnih redovnicah. Tu je film Pedra Almodovarja Vzpredni materi – seveda s Penelope Cruz v glavni vlogi, pa iranski film Junak dvakratnega oskarjevca Asgharja Farhadija. Tu sta še Pablo Larraín s filmom Spencer o stiski ženske, ki živi v zlati kletki (gre za princeso Diano), francoski veteran François Ozon pa se predstavlja s filmom Vse je bilo v redu. Ne bosta manjkala niti prejemnik letošnjega zlatega medveda Radu Jude s sodobno romunsko zgodbo Nesrečni fuk ali Nori pornič in dobitnica letošnjega beneškega zlatega leva Audrey Diwan s filmom Dogodek, ki obravnava spoprijemanje glavne junakinje s splavom, ko je bil ta v Franciji še prepovedan.

Slovenske barve zastopata Olmo Omerzu, ki bo tudi med gosti festivala, s

Eden letos redkih ameriških filmov je Francoska depeša Wesa Andersona. / Foto: Liffe

celovečercem Atlas ptic (v sklopu kratkih filmov bo na ogled še film Poslednji dan patriarhata) in zmagovalec nedavnega Festivala slovenskega filma film Prasi- ca Tijane Zinajić, nedvomno letošnja slovenska uspešnica.

Nekaj izjemnih filmov je v sekciji Kralji in kraljice, med drugim Francoska depeša Wesa Andersona, Vorteks Gasparja Noeja in Pravi moški Marie Schrader, ki bo tudi odprl festival. Razgled nam bo tudi tokrat odprla sekcija Panorama, v Ekstravaganca pa so štirje filmi, ki jih preprosto morate videti,

med njimi tudi s cansko zlato palmo ovenčani Titan Julije Docournau.

Fokus festivala se posveča kinematografiji Gruzije, v retrospektivi Prepovedane ženske pa bo na ogled deset filmov, ki so bili v svojem času podvrženi cenzuri. Poseben sklop filmov bodo posvetili letos preminulemu Jeanu Paulu Belmondu, z enim njegovih filmov se bo festival tudi zaključil. Naj dodamo, da bo na ogled tudi 16 kratkometražnih filmov, organizatorji pa so pripravili tudi nekaj spremljevalnega programa za mladino in otroke.

V gimnastiki trideset let

Telovadec Sašo Bertoncelj je končal športno kariero. Gorenjec je po odhodu legendarnega dvojca Aljaž Pegan – Mitja Petkovšek pogumno in uspešno prevzel taktirko prve violine slovenske gimnastike.

MAJA BERTONCELJ

Gorenja vas - Reteče – Uspešno kariero na konju z ročaji je Sašo Bertoncelj, telovadec iz Gorenje vasi pri Retečah v škofjeloški občini, zaključil s 15. mestom na svetovnem prvenstvu v japonskem Kitakjušuju.

Slovo je prišlo pri 37 letih, zanj se ni odločil čez noč. »Sedemintrideset let pove že dosti. Trideset let je, odkar me je mami Majda prvič pripeljala skozi vrata gimnastične dvorane, trinajst let, odkar sem profesionalni športnik. Te številke povedo vse. Rezultati tudi govorijo zase. Očitati si nimam prav veliko. Kakšen grenak priokus seveda je. Redki športniki gredo z vsemi izpolnjenimi željami v športni pokoj. Odločitev o koncu kariere je zorela že nekaj časa, in ko je padla, je bilo točno tako, kot sem si želel, torej da bi vsaj eno sezono normalno tekmoval, užival in dosegel še kakšen dober rezultat. To mi je uspelo na tekmi svetovnega pokala v Kopru, kjer sem bil na zadnji domači tekmi šesti. Tudi na svetovnem prvenstvu ni bilo slabo. Lahko rečem, da sem zadovoljen, in se poslovim mirne vesti,« je povedal Sašo Bertoncelj, na vprašanje, kdaj bo šel naslednjic na konja z ročaji, če sploh še, pa je odgovoril: »Za zdaj me nič ne mika, čeprav ga imam tudi doma.

Sašo Bertoncelj se je od tekmovalne kariere poslovil na svetovnem prvenstvu. / Foto: osebni arhiv

Psihično sem se v vseh teh letih izpraznil. Vedno sem bil velik profesionalec. Dokler je bila to zame služba, resnost, odgovornost do sponzorjev, gimnastične zveze, trenerja, družine, vseh, ki so bili vpeti v mojo športno pot, sem to delal maksimalno. Sedaj se bom usmeril še v druge stvari. Mi je pa gimnastika dala veliko, praktično vse. Izoblikoval me je v človeka, kakršen sem. Dala mi je način življenja, delavnost, psihično trdnost, finančno stabilnost, poznanstva za prihodnost, prijatelje pa tudi slabe stvari, ki so me utrdile ...«

Spominja se predvsem lepih trenutkov, uspehov, medalj. Teh ni bilo malo. Ima

kar 38 uvrstitev na stopničke svetovnega pokala, od tega tudi deset zmag. Petkrat je sezono končal kot skupni zmagovalac svetovnega pokala na konju z ročaji. Zmagal je tudi na prvih evropskih igrah, postal sredozemski in univerzitetni prvak, z evropskih prvenstev ima tri medalje: srebrno in bronasto. Med bolj grenkimi spomini pa je svetovno prvenstvo leta 2011, ko se mu ni uspelo uvrstiti na olimpijske igre. »Takrat sem bil eden najboljših na konju na svetu. Ena napaka je odločila. Lahko bi spremenila marsikaj. Tam bi osvojil medaljo, morda potem še olimpijsko medaljo, a se ni izšlo,« razmišlja. Celotno kariero je

vadil pod vodstvom trenerja Sebastijana Piletiča v Narodnem domu.

Veseli se že nadaljnjih izzivov v življenju, ki ga čakajo z novim letom. Kakšni so, je še skrivnosten. Ne glede na vse pa ostaja povezan z gimnastiko. »Še vedno sem predstavnik športnikov na Gimnastični zvezi Slovenije in v izvršnem odboru do konca leta. Aktiven sem na Mednarodni gimnastični federaciji,« je še dejal oče dveh otrok. V dvorani pa ostaja v Škofji Loki, v okviru ŠD Matrica M&S, kot pravi drugega otroka njegove mame, ki ji z veseljem pomaga, kolikor lahko. Po novem je tudi član izvršnega odbora Športne zveze Škofja Loka.

Žan Kranjec sezono začel na stopničkah

◀ 1. stran

Žan Kranjec je že na začetku sezone potrdil, da je v odlični formi.

»Lepo je začeti sezono na stopničkah. V prvi vožnji sem v prvem delu imel kar nekaj rezerve, v drugi bi se tudi kaj našlo, a mislim, da sem dal več od sebe. Na koncu je tretje mesto odlično, razlike so majhne. Sem izjemno vesel in samozavesten, da bo šla sezona dobro naprej. Veliko mi pomeni, da so znova gledalci na tribuni, sploh ko vidim družino in prijatelje, ki pridejo navijat,«

je bil zadovoljen z nastopom v Avstriji. S šestim mestom je bila zadovoljna tudi Meta Hrovat. »S smučanjem sem s tehničnega vidika, sploh s prvo vožnjo, zadovoljna. Manjka pa še popoln napad, ki ga je treba prikazati za rezultat na najvišjem nivoju. Vem, česa sem sposobna, a kot sem že večkrat pred začetkom sezone omenila, moram biti potrpežljiva, saj se stvari ne zgodijo čez noč,« pa je pojasnila smučarka iz Podkorena.

Alpski smučarji bodo sezono nadaljevali sredi novembra.

Vodičan Žan Kranjec je že na prvi tekmi potrdil, da ostaja med najboljšimi veleslalomisti na svetu. / Foto: SZS

Jeseničani so se poslovili od celinskega pokala

Jesenice – Od petka do nedelje so hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice igrali tekme drugega kroga v celinskem hokejskem pokalu. V francoskem Amiensu so se v prvem srečanju pomerili s predstavnikom Italije, hokejisti kluba Migross Supermercati Asiago Hockey, ki prav tako igrajo v Alpski hokejski ligi. Pred dobrim tednom dni so jih premagali, tokrat pa izgubili s 4 : 3. V soboto so se pomerili z domačim Amiensom in izgubili s kar 9 : 1. S tem so zapravili vse možnosti za napredovanje. V nedeljo bi se morali pomerili še z romunskim klubom Corona Brasov, a je bila tekma odpovedana in registrirana s 5 : 0 v korist Jeseničanov. Turnir je dobila ekipa Asiaga.

Domžale do treh točk, Triglav do ene

Kranj – Nogometaši v Prvi ligi Telemach so odigrali tekme 14. kroga. Domžale so gostovale v Ljubljani pri Bravu in zmagale z 0 : 1. Kalcer Radomlje je igral v Domžalah, nasprotnik je bila lanski prvak Mura. Tekma se je končala z rezultatom 2 : 2. Na lestvici še naprej vodi Koper, Domžale so osme, Kalcer Radomlje je zadnji, deseti. Za drugoligaši so tekme 13. kroga. Triglav je gostoval pri ekipi Brežice 1919 Terme Čatež in remiziral z 1 : 1. Roltek Dob je prav tako gostoval, in sicer pri Krki. Domačini so bili boljši z 1 : 0. Na lestvici še naprej vodi Triglav, Roltek Dob je šesti.

Gorenjski derbi presenetljivo Kranjčanom

Kranj – Košarkarji v Ligi Nova KBM so odigrali tekme četrtega kola. Gorenjski derbi je dal presenetljivega zmagovalca. V Kranju sta se pomerila ECE Triglav in Gorenjska gradbena družba Šenčur. Domačini so bili boljši s 77 : 72. Helios Suns so v gosteh premagali Šentjur (72 : 75). Za košarkaricami v prvi SKL za ženske so prav tako tekme četrtega kola. Pomerili sta se ekipi, ki domujeta v Domžalah. Tekmo Domžale – Tosama Ledita so dobile slednje (72 : 84). Novo zmago so dosegle triglavanke. V gosteh so bile s 64 : 75 boljše od Aksona Ilirije in ostajajo vodilne na lestvici.

Janez Mulej državni prvak v maratonu

Ljubljana – V nedeljo je potekal 25. Volkswagen Ljubljanski maraton, ki je na maratonski razdalji štel za državno prvenstvo. Naslova se je v moški konkurenci veselil Gorenjec Janez Mulej. Tekoč z Blejske Dobrave je slavil z novim osebnim rekordom (2;28:07). Zaostal je le za Kenijcem Ernestom Kibetom Tarusom (2;22:39) in Srbom Markom Rankovićem.

V namiznem hokeju uspeh domačih

V Kranju so gostili dva turnirja v namiznem hokeju. Prvo medaljo za Slovenijo na najpomembnejših mednarodnih tekmovanjih je osvojila ekipa Namiznohokejskega kluba Kranj.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Minuli konec tedna je v Kranju potekalo 15. odprto prvenstvo Slovenije v namiznem hokeju in svetovno klubsko prvenstvo.

Na odprtem prvenstvu Slovenije je nastopilo 36 tekmovalcev iz osmih držav. Zmage se je razveselil Ukrajinec Dmytro Marmaliuk, sicer četrti igralec s svetovne jakostne lestvice, ki je v napetem finalu s 4 : 3 ugnal Latvijca Rolandsa Riekstinsa. Ta je v polfinalu premagal najboljšega slovenskega igralca Kranjčana Roka Škrlepa, ki je na koncu osvojil četrto mesto. Naslov svetovnih klubskih prvakov je v nedeljo osvojila ruska ekipa Legion-NiKi, ki sta jo zastopala tudi zadnja svetovna prvaka

Tekmovanji sta bili dobra priprava pred junijskim evropskim prvenstvom, ki ga bo prav tako gostil Kranj. / Foto: Primož Pičulin

Ianis Galuzo in Maksim Borisov. V finalu so bili boljši od češke ekipe THC Stiga Elites. Tretje mesto je po ogorčenem boju proti nemški ekipi TEHC Black Forest Werewolves z 8 : 7 v zmagah osvojila

zasedba domačega kluba NHK Kranj, ki so jo zastopali Anže Božič, Bernard Rjavec, Rok Škrlep, Jakob Zalokar Obadič in Urban Mežek. To je prva medalja za Slovenijo na najpomembnejših

mednarodnih tekmovanjih v namiznem hokeju. Slovenske barve je sicer poleg predstavnikov iz Kranja zastopala tudi ekipa NHK Mengeš.

Tekmovanji je organiziral Namiznohokejski klub Kranj v sodelovanju z Mestno občino Kranj in Namiznohokejsko zvezo Slovenije. »Z izvedbo smo zelo zadovoljni. Prvič so pri nas gostovali tekmovalci, ki sodijo med najboljše na svetu. Dogodka sta bila dobra priprava pred junijskim evropskim prvenstvom, ki ga bo prav tako gostil Kranj. Šlo bo za daleč največji dogodek v tem športu v Sloveniji do sedaj, saj je pričakovati okrog dvesto najboljših igralcev z vseh koncev Evrope,« je pojasnil Anže Božič iz Namiznohokejskega kluba Kranj.

PLANINSKI IZLET: RODICA (1966 M N. M.)

Bohinjska gora s primorske strani

Priostrena piramida Spodnje Bohinjskih gora, ki navduši v vseh letnih časih. Tokrat jo bomo obiskali s primorske strani.

JELENA JUSTIN

Greben na meji med Primorsko in Gorenjsko smo še pred leti običajno rekli Spodnje Bohinjske gore, v zadnjih letih pa se je uveljavil izraz, in prav je tako, Bohinjsko-Tolminske gore. Kakorkoli že, v grebenu je priostrena piramida, ki jo običajno obiščemo z Vogla ali pa čez Planino Suha. Tokrat bomo naredili spremembo in goro obiskali s primorske strani ter uživali v toplem sončku. Obiskali bomo Rodice iz vasice Rut.

Zapeljemo se proti Podbrdu; ali skozi Škofjo Loko in Železnike proti Petrovem Brdu ali pa z bohinjske strani čez Soriško planino. V Petrovem Brdu nadaljujemo proti Podbrdu ter naprej proti Tolminu. V vasi Koritnica opazimo smerokaz za Rut; zavijemo desno. Cesta se zlagoma vzpenja. V vasi Rut je križišče, kjer gre levo cesta v vas Grunt, mi pa sledimo desno. Na koncu asfalta je še približno štiri kilometre ceste. Smo v Rutarškem gozdu. Na tretji izraziti serpentini se z desne

priključi markirana pot iz Stržišča, mi pa nadaljujemo še nekaj sto metrov, ko opazimo prometni znak, ki prepoveduje nadaljnjo vožnjo, in zapornico. Tik pred zapornico lahko na levi strani parkiramo. Hojo nadaljujemo po makadamski cesti, ki se v nadaljevanju precej strmo vzpenja in počasi prehaja v širok, kamnit kolovoz. Tudi v tem delu lahko vidimo še kakšen parkiran avto, a ne priporočam, da tvegamo. Na ostrem desnem ovinku nas smerokaz usmeri po kolovozu naravnost

Pogled proti Voglu in vse tja do Krna / Foto Jelena Justin

Vrh Rodice z grebenom, ki se vleče do Črne prsti / Foto Jelena Justin

Začetek mulatjere, ki poteka skozi strnjen bukov gozd / Foto Jelena Justin

in hitro smo pri lovski opazovalnici. Pred seboj vidimo vrh Jehlc, 1727 m n. m., mimo katerega bo potekala tudi naša pot. Nadaljujemo po makadamski pot, ko pridemo do razpotja; levo oz. naravnost gre pot do Planine Razor, mi pa zavijemo desno v gozd. Prijetna pot poteka skozi bukov gozd po dobro ohranjeni mulatjeri. Na začetku mulatjera poteka skozi gozd proti vzhodu, potem pa se obrne proti zahodu in doseže pas ruševja, kjer prečimo nekaj manjših grap. Hodimo tik pod

vrhom Jehlc, ko se mulatjera začne vzpenjati po stranskem grebenu Spodnjih Bohinjskih gora. Pot navdušuje s svojim razgledom. Rodico imamo pred seboj in precej hitro dosežemo greben, kjer se nam z leve strani priključi pot na Rodico iz Bohinja oz. z Vogla.

Nadaljujemo po grebenski poti in vrh dosežemo v nadaljnjih 10 minutah. Vrh Rodice nagradi s čudovitim razgledom v krogu 360 stopinj. Jasno, čisto, brez oblakov, brez megle ... navdušujoče. Če

začnem na zahodu: Šija, Vogel, Vrh nad Škrbino, Tolminski Kuk, Krn v ozadju, pa Mahavšček, Bogatin, Jalovec, Mangart, Lepo špičje, Kanjavec, Triglav, greben Karavank, pa Storžič, Kočna, Grintovec, greben proti Črni prsti, na jugu pa Blegoš, Porezen, Kojca, Jalovnik, Kobilja glava; in še vse tisto vmes.

Sestopimo po poti vzpona do jeklenega konjička.

Nadmorska višina: 1966 m
Višinska razlika: 940 m
Trajanje: 4 ure in 30 minut
Zahtevnost: ★★★★★

Juhu, obiski so tu!

NEŽA MARKELJ

Ob koncu tedna so prijetni jesenski temperaturam, sončnim dnevom in ležernemu portugalskemu življenju naproti prileteli moji prvi obiski. Juhu! Objemi, poljubčki in dogodivščine prvega dne v Portu so kar deževale iz ust mame in očeta, ko smo sedeli v njunem apartmaju, srebali vročo kavo in si s prstov otresali sladkor, ki so ga tam pustili marmeladni piškoti iz sosednje pekarnice. »Nekaj dobrega sva ti prinesla iz Slovenije,« je skrivnostno naznaila mama in iz kovčka previdno potegnila veliko platneno vrečo ter iz nje začela zlagati samo najboljše. Kranjsko klobaso in ajdovo kašo, tri velike čokolade Gorenjka, take s celimi lešniki, paketek Vegete, škatlo bombonov Cedevita za Neja in cel kos loškega sira zame pa še in še, da se mi je

konkretno stožilo po domu. V roke sta mi hitro potisnila še nekaj evrov, ki sta jih za rojstni dan poslali babici, in praženo kavo, ki jo tu poznajo bolj kot ne samo v obliki kapsul (bljak).

Pa smo se končno lahko odpravili lepemu dnevu naproti. V lokalni agenciji smo prevzeli avto in se zapeljali proti vinski pokrajini, ki jo je leta 2001 Unesco uvrstil na seznam svetovne kulturne dediščine, po mnenju BBC-ja (s katerim se dan po obisku popolnoma strinjamo), pa je Douro ena najlepših vinorodnih pokrajin na svetu. Nasadi vinogradov, ki se začenjajo tik ob obali široke in mirne reke Douro, se raztezajo čez nešteto gričev, ki jim ni videti konca, med zelenimi in jesensko rdeče obarvanimi trtami pa so posejane bele vasice in razkošne vinarne.

MLADOST, POTEPI IN DRUGI UŽITKI

Eden lepših razgledov na reko in istoimensko dolino Douro

To je dežela vina, oljk in mandljev, ki naj bi se začela v mestu Pinhão, se nadaljevala prek Tabuaca in Fontela ter se zaključila v središču in največjem mestu te regije – Peso da Régua. Mi smo ozki in ovinkasti cesti sledili prav v tem vrstnem redu in razgled, ki jih je ponujala Estrada Nacional 222, so bili naravnost spektakularni. Vsi trije

smo v poznem popoldnevu zadovoljno sedli v majhno restavracijo v centru Pese in si privoščili lokalne dobrote, ki so nam jih postregli v obliki praženih sardin, solate z orehi, hruškami in medom, pečenega krompirčka in sladkega vina, ki sva si ga zaželeli z mamo.

Tako danes vsi skupaj z Nejcem sedimo v »najini«

pekarni na koncu ulice, kjer smo si izborili zadnjo mizo na toplem soncu, spet srebamo kavo in delamo načrte za prihodnje dni. Komaj čakam, da jima s ponosom razkažem Coimbro – svoj začasni dom, jima predam vse nasvete in skrivnosti »mojega« mesta in jima predstavim Portugalsko skozi svoje oči – toplo, prijazno in nadvse očarljivo.

Ekološkega mleka je še malo

Medtem ko potrošniki vse bolj povprašujejo po ekološkem mleku in ekoloških mlečnih izdelkih, je prireja ekološkega mleka v Sloveniji še dokaj skromna: od celotne količine predstavlja le dober odstotek. Na nedavni Mlekarski konferenci so se spraševali, kako vendarle spodbuditi prirejo ekološkega mleka.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je prejšnji teden pripravila Mlekarsko konferenco, na kateri so predstavili stanje na mlečnem trgu, trenutne in prihodnje izzive v mlekarstvu ter možnosti za povečanje prireje ekološkega mleka. Kot so ugotavljali na konferenci, mlekarne želijo odkupiti še več ekološkega mleka, tudi potrošniki vse bolj povprašujejo po eko-

Slovenija je glede uživanja mleka na prebivalca na repu evropskih držav, saj več kot za 40 odstotkov zaostaja za dnevno priporočeno količino zaužitja mleka.

loškem mleku in ekoloških mlečnih izdelkih, prireja tovrstnega mleka pa je še vedno dokaj skromna – od skupne količine 610 milijonov litrov namolženega mleka je le 7300 ton ekološkega, kar predstavlja le nekaj več kot en odstotek celotne količine. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Jože Podgoršek je ob tem dejal, da Slovenija v strateškem načrtu skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 namenja za spodbujanje ekološke pridelave 14 milijonov evrov na leto in da je njihov cilj do leta 2027 vključiti v ekološko kmetovanje 18 odstotkov vseh kmetijskih površin. Tomaž Žnidarič, direktor Ljubljanskih mlekarin in predsednik sekcije za mlekarstvo pri zbornici kmetijskih in živilskih

Predvsem na hribovskih kmetijah so dobre možnosti za prirejo ekološkega mleka.

podjetij, je dejal, da povpraševanje po ekološkem mleku in izdelkih iz tovrstnega mleka močno presega ponudbo in da bi prirejo ekološkega mleka lahko pos-

besedah Johanna Kreschitschniga iz združenja BIO Avstrija – Koroška poteka ekološka pridelava že na dobri četrtini vseh kmetijskih zemljišč, letno namol-

odstotkov. Cena ekološkega mleka je za deset centov višja od mleka iz konvencionalne prireje.

Mlekarsko konferenco so zaključili s pogovorom o možnostih pridelave in predelave ekološkega mleka v Sloveniji, udeleženci so jo sklenili z ugotovitvijo, da so za to dobre možnosti, a potrebno bo več sodelovanja celotne »mlečne verige« in sprejetje ukrepov, s katerimi bo ekološka prireja postala tudi tržno zanimiva. Sistem ekološke pridelave in predelave je vzpostavljen, le treba ga je aktivirati, spodbuditi kmetije za preusmeritev iz konvencionalne v ekološko pridelavo, jim ponuditi znanje in tehnologijo, jih spodbujati k inovativnosti in jih usposobiti za poslovanje v konkurenčnih pogojih, hkrati pa izobraževati potrošnike o koristih uživanja ekoloških živil.

V Sloveniji je po besedah agrarnega ekonomista dr. Aleša Kuharja samooskrba z mlekom 134-odstotna, ob tem pa skrbi podatek, da je v skupni prodaji mleka in mlečnih izdelkov delež slovenskega mleka le 40-odstoten. Veliko surovega mleka se izvozi, pravi »bum« je izvoz sladoleđov, ob tem pa se letno uvozi tudi za 220 milijonov evrov mleka in mlečnih izdelkov. Poraba mleka in izdelkov iz mleka v Sloveniji upada, v trgovski ponudbi pa zaradi cenovne politike prednjačijo izdelki s trgovsko blagovno znamko.

pešili s spodbudami, ki jih bo prinesla prihodnja skupna kmetijska politika. Zeleni načrt sicer prinaša višje standarde pridelave in predelave, a tudi višje stroške, ki prav tako vplivajo na konkurenčnost. V Avstriji po

zejo 600 milijonov litrov ekološkega mleka, kar predstavlja skoraj petino celotne količine mleka. Ekološka prireja mleka predstavlja 22 odstotkov celotne vrednosti prireje, ta delež pa želijo do leta 2028 povečati na 50

Finančne spodbude za naložbe v predelavo les

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, s katerim v okviru programa razvoja podeželja z nepovratnimi sredstvi spodbuja naložbe v predindustrijsko predelavo lesa. Kot navajajo na ministrstvu, je cilj razpisa vzpostaviti nove obrate, ki bodo poleg žagarske ali druge dejavnosti opravljali tudi sušenje in impregnacijo lesa, predelovali lesne ostanke, ki nastanejo v obratu, v lesna goriva (pelete, sekance), poleg tega pa je cilj razpisa tudi modernizacija strojne opreme v obstoječih žagarskih obratih, ustvarjanje dodatnega dohodka na kmetijah, ustanavljanje in razvoj mikro in malih podjetij na podeželju ter ustvarjanje novih delovnih mest v gozdno-lesni verigi.

Ministrstvo z razpisom za naložbe namenja štiri milijone evrov, od tega dva milijona evrov kmetijam ali

skupinam kmetij z dopolnilno dejavnostjo, preostala dva milijona evrov pa gošpodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom ter skupinam proizvajalcev s področja gozdarstva. Denar za to bosta zagotovila Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in slovenska država iz proračuna. Vlagatelji morajo oddati vlogo za pridobitev finančne podpore v elektronski sistem agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja v času od 8. novembra letos do vključno 17. januarja prihodnje leto. Za naložbo bodo lahko pridobili finančno podporo v višini 40 odstotkov upravičenih stroškov, najnižji znesek podpore pa znaša 3500 evrov. Ker gre za zaprt tip razpisa, bo ministrstvo dodelilo podpore le najbolj ocenjenim popolnim vlogam, pri tem pa bo upoštevalo ekonomski, geografski in tehnološki vidik ter prispevek naložbe k okoljskim prizadevanjem.

Novembra Tradicionalni slovenski zajtrk

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Sloveniji vsako leto tretji petek v novembru, letos bo to 19. novembra, praznujemo dan slovenske hrane. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo na ta dan v sodelovanju z drugimi ministrstvi, ustanovami in nevladnimi organizacijami že po tradiciji pripravilo Tradicionalni slovenski zajtrk, ki bo letos, sicer že enajsti po vrsti, potekal pod geslom »Zajtrk s sadjem – super dan!«. Na ta dan bodo otrokom v vrtcih, šolah ter v zavodih za vzgojo

in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami postregli s kruhom, maslom, mlekom, jabolkami ali drugim sadjem slovenskega porekla, vse bolj pa se za tak zajtrk odločajo na ta dan tudi v drugih javnih zavodih in podjetjih, v gostinskih obratih in turističnih objektih. Z izvedbo Tradicionalnega slovenskega zajtrka želijo že najmlajše seznaniti s pomenom kmetijstva, živilske industrije, čebelarstva in z varovanjem okolja ter poudariti pomembnost zajtrka za zdravo in uravnoteženo prehrano.

Različne oprostitve po občinah

V občinah imajo za gradnjo kmetijskih objektov različno visoke oprostitve plačila komunalnega prispevka. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ocenjujejo, da je tak sistem nepravičen, zato zahtevajo ureditev, ki bo enotna za vso državo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V zbornici so analizirali občinske odloke, ki urejajo komunalni prispevek za gradnjo kmetijskih objektov, pri tem pa so dali poudarek temu, ali v občinah uveljavljajo zakonsko možnost delne ali celotne oprostitve plačila komunalnega prispevka za gradnjo novih kmetijskih objektov

ali za dozidavo obstoječih. Analiza je pokazala, da 128 občin ali več kot polovica vseh nima oprostitve plačila komunalnega prispevka, preostale imajo oprostitve v višini od deset do sto odstotkov, med njimi pa je največ takšnih s 50-odstotno oprostitvijo. Znesek komunalnega prispevka je odvisen tudi od faktorja namembnosti objekta, a tudi

glede tega imajo občine različna merila: skoraj polovica občin določa faktor namembnosti objekta 0,7, slabša četrtina pa 0,5.

Takšna različna ureditev komunalnega prispevka po občinah povzroča enakost med kmeti in s tem tudi neenake pogoje pri konkuriranju na domačem ali evropskem trgu. Dogaja se celo, da primerljivi ali

celo sosednji kmetiji plačata bistveno različni komunalni prispevek zgolj zaradi tega, ker sta v različnih občinah. V kmetijsko-gozdarski zbornici ocenjujejo, da je takšna ureditev neustrezna in nepravična, zato zahtevajo od države, da enotno uredi plačevanje komunalnega prispevka. Predlagajo, da bi občine kmete oprostile plačila komunalnega prispevka

Sedanja ureditev povzroča velike razlike glede plačila komunalnega prispevka. Slika je simbolična.

za gradnjo novih objektov ali dozidavo obstoječih, ob spremembi namembnosti celotnega ali dela objekta

iz kmetijske stavbe v drugo vrsto stavbe pa bi za tak objekt morali plačati komunalni prispevek.

Delavcu stisnilo roko

MAŠA LIKOSAR

Kamnik – V petek okoli 19. ure so bili policisti obveščeni o nesreči pri delu v enem izmed podjetij na območju Kamnika. Po do sedaj zbranih obvestilih je delavcu pri upravljanju stroja za stiskanje kovine stisnilo roko. »Pri

tem je bil huje poškodovan, njegovo življenje pa ni ogroženo,« so sporočili s Policijske uprave Ljubljana. O nesreči je bil obveščen delovni inšpektor, policisti pa nadaljujejo zbiranje obvestil in bodo o vseh ugotovitvah obvestili pristojno državno tožilstvo.

Kurilne naprave vedno bolj obremenjene

Radovljica – Radovljiški policisti so v soboto obravnavali dimniški požar, kjer so ogenj pogasili gasilci PGD Srednja Dobrava, škoda pa ni nastala. Kurilne naprave bodo z nižanjem temperatur vedno bolj obremenjene, zato policisti pozivajo k strokovni vgradnji ter vzdrževanju kurilnih naprav in njihovih delov. »Škoda v požarih je lahko neprimerljivo večja, kot je strošek rednega strokovnega pregleda, vgradnje in servisov,« še dodajajo.

S preverjanjem pogoja PCT se ni strinjala

Kranj – Kranjski policisti so v petek obravnavali nestrinjanje ženske s preverjanjem pogoja PCT s strani varnostnika. Trdila je, da je ukrep neustaven in da varnostnik tega ne sme. Policisti v njenih zahtevah niso ugotovili kršitve. »Varnostnik od osebe to lahko zahteva, kadar vzdržuje red na varovanem območju in je to med drugim določeno z njihovimi pravili, na primer hišnim redom ali drugimi navodili. Kdor s svojim ravnanjem ta red krši, mu varnostnik sme izreči ustno navodilo ali zahtevo, da s kršitvijo ali ogrožanjem takoj preneha ali da zapusti varovano območje, če njegove zahteve ne upošteva,« so pojasnili na Policijski upravi Kranj.

Voda zalila kopalnico in del kletnih prostorov

Kranj – V nedeljo dopoldan je v Kopaljski ulici v Kranju v stanovanjskem objektu voda zalila kopalnico in del kletnih prostorov. Gasilci GARS Kranj so našli vzrok puščanja vode in vodo iz prostorov posesali. Zaradi zamašene kanalizacije so aktivirali tudi dežurnega komunalnega podjetja.

Najdeno eksplozivno telo

Kamnik – Med prenavljanjem stanovanjskega bloka so delavci na podstrešju našli defenzivno ročno bombo M-38, ki izvira še iz časa druge svetovne vojne. Policist Policijske postaje Kamnik je zavaroval kraj do prihoda bombnega tehnika državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, ki je na območju Podgorja poskrbel za uničenje ročne bombe. Znaki kaznivega dejanja oziroma prekrška niso bili ugotovljeni.

Oktoobra štiri prijave nasilja v družini

Kranj – Kranjski policisti so v nedeljo obravnavali nasilje v družini in kršitev prepovedi približevanja. Prijavljen je bil udarec, oškodovana pa je bila ženska. Ta mesec so gorenjski policisti na interventno številko 113 sprejeli štiri prijave nasilja v družini. Kot pojasnjuje na policiji, se prijava lahko vloži na policijski postaji, v nujnih primerih na številko 113, po elektronski pošti ali anonimno na številko 080 1200.

Prepirali so se na javnem kraju

Radovljica – Radovljiški policisti so obravnavali prijavo prepira na javnem kraju in zatem blažjega trčenja z osebnim avtomobilom, ko je eden od udeležencev s kraja odpeljal. Osebe se med seboj poznajo. Po doslej zbranih podatkih ni bil nihče poškodovan, postopek v zadevi pa še poteka.

Voznik se je burno odzval

Brnik – Kranjski policisti so obravnavali voznika, ki se je drzno vedel do voznice v drugem osebnem avtomobilu. Domnevno naj bi ga ovirala pri prehitevanju na glavni cesti na območju Brnika, na kar se je voznik burno odzval. Oviranje, ogrožanje ali kakšno drugo dejanje s strani voznice ni bilo ugotovljeno. Proti kršitelju poteka prekrškovni postopek.

Pozitivna na testu drog

Kranj – Kranjski policisti so minuli konec tedna obravnavali dva voznika, ki sta bila pozitivna na hitrem testu za prepovedane droge, poleg tega pa so jima manjšo količino droge tudi zasegli. Oba sta bila tudi izločena iz prometa.

Vaja potrdila, kar vsi vedo

V Kranju nadaljujejo označevanje intervencijskih poti do večstanovanjskih objektov. Kako koristne so, je dokazala tudi zadnja požarna vaja v Šorlijevem naselju.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Požarna vaja, ki so jo kranjski poklicni gasilci v sodelovanju s Civilno zaščito Mestne občine Kranj (CZ MOK) in medobčinskim redarstvom izvedli v četrtek zvečer v Šorlijevem naselju v Kranju, je le potrdila že dolgo znano dejstvo, da zaradi oviranih dovoznih poti z gasilskimi tovornjaki ni možno pripeljati v bližino vseh stanovanjskih blokov v naselju. Tudi tokrat, čeprav je bila požarna vaja napovedana vnaprej, so parkirana vozila gasilcem onemogočila, da bi se pripeljali k stanovanjskemu bloku na Šorlijevi ulici 33, kjer je izbruhnil (namišljeni) požar, zato so morali do tja napeljati cevi. V tem času pa se je požar nekontrolirano širil ...

Ko štejejo sekunde, gasilci izgubljajo minute

»Na vaji smo želeli preizkusiti dostopnost do stanovanjskih blokov na tej lokaciji in ugotoviti, kar smo že vedeli, namreč da dostopnosti za tovornjake ni in bo zato treba dostopne površine urediti, enako tudi postaviti površine okoli blokov. Čeprav smo na vaji uporabili kompaktno, krajšo gasilsko avtolestev, smo z njo obtičali na poti,« je po koncu (ne)uspele vaje razložil vodja intervencije Nejc Štremfelj. »Zaradi onemogočenega dostopa z gasilskimi vozili v bližino blokov se podaljša naše posredovanje, saj moramo najprej potegniti cevovode, do kraja požara ročno znositi potrebno opremo. Ker ne moremo uporabiti lestve, je onemogočeno tudi reševanje z višjih

Z gasilsko avtolestevijo in ostalimi gasilskimi tovornjaki se ni dalo pripeljati do »gorečega« stanovanjskega bloka. Foto: Simon Šubic

nadstropij oziroma moramo do njih dostopati preko zadimljenega stopnišča z reševalnimi maskami. V požarih štejejo sekunde, mi bi izgubljali minute,« je še povedal Štremfelj.

Po Planini na vrsti Šorlijevo naselje

MOK problem urejanja intervencijskih poti, ki reševalcem (ne samo gasilcem) omogočajo neoviran in čim hitrejši dostop do kraja intervencije, rešuje že od leta 2017, ko so jih začeli označevati na Planini, zdaj pa nadaljujejo urejanje dela Šorlijevega naselja. »Dela se bodo začela v kratkem na lokacijah, ki jih je na terenskem ogledu maja letos Oddelek za promet MOK v sodelovanju s predstavniki GARS Kranj, CZ MOK in Medobčinskega inšpektorata Kranj prepoznal kot najbolj problematične, ker imajo intervencijska in komunalna

vozila tam otežen ali celo onemogočen dostop,« so razložili na občini.

Načrtovana dela bodo obsegala označitev prepovedi parkiranja s talnimi označbami na intervencijskih poteh, postavitve stebrička na intervencijski poti na mestu, kjer so zdaj betonska korita, odstranitve stebričkov in kamnov na zelenicah, prestavitve drogove javne razsvetljave, prestavitve vertikalne signalizacije na ustrezna mesta (znaki za označitev intervencijskih poti) in obrez vegetacije. Večje posege (predvsem prestavitve drogove javne razsvetljave) bodo izvedli v prihodnjem letu, napovedujejo na MOK, kjer ob tem opozarjajo, da v primerih, kjer imajo intervencijska in komunalna vozila otežen ali celo onemogočen dostop, lahko pride tudi do nenamernega poškodovanja (pogosto tudi napačno) parkiranih vozil.

Intervencijska pot široka najmanj tri metre in pol

Na MOK še poudarjajo, da je za stanovalce večstanovanjskih objektov, še zlasti na območjih, kjer primanjkuje parkirnih mest, pomembno, da ob označeni intervencijski poti z znakom 2417 ne ustavljajo ali parkirajo svojih vozil (na zelenicah, nekategoriziranih cestah ob večstanovanjskih naseljih ipd.), saj je ob požaru ali drugih nesrečah treba omogočiti nemoten prehod intervencijskih vozil. »V trenutno veljavnih smernicah je zapisano, da mora biti širina dovozne poti za gasilsko vozila najmanj 3,5 metra. Ta se v zavojih bistveno poveča – tudi do najmanj pet metrov. Prizadevati si je treba za to, da obstoječe stanje kar najbolj približamo minimalnim zahtevam standardov in s tem omogočimo varnejše življenje občanov v strnjanih naseljih,« še pojasnjujejo.

Na samotni kmetiji ubil brata

◀ 1. stran

Tudi Policijska uprava Kranj je v petek zjutraj v rednem dnevnem sporočilu za javnost objavila zelo skopo informacijo: »Gorenjski kriminalisti obravnavajo sum kaznivega dejanja zoper življenje in telo s smrtjo ene osebe. Dogodek se je zgodil danes ponoči. Osumljencu je odvzeta prostost. Preiskava še poteka.«

Nekaj ur kasneje, ko so kriminalisti že zapustili prizorišče kaznivega dejanja in so policisti začeli opravljati razgovore po drugih domačijah

v vasi, je novica o domnevnem bratomoru počasi začela krožiti po Žireh. Nekaj dodatnih podrobnosti o preiskavi je razkrila tudi policija. »Po do sedaj zbranih podatkih sta bila v nasilnem dejanju udeležena dva možka v sorodstvenem razmerju. Okoliščine kažejo, da je osumljenec s trdim predmetom v stanovanjskem objektu drugega tako hudo poškodoval, da je ta umrl. Nihče od njiju še ni bil obravnavan za kazniva dejanja ali prekrške z elementi nasilja. Dogodek je prijavila tretja oseba, ki v času dejanja ni bila na kraju,« je v

vodu pojasnil Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Policisti so osumljencu, ki v dogodku ni bil poškodovan, odvzeli prostost in zanj odredili 48-urno pridržanje. »Pri prijetju se ni upiral,« je še razložil Kos. Odredili so tudi obdukcijo. Motiv za dejanje kriminalisti še ugotavljajo, preiskavo pa vodijo v smeri utemeljevanja suma storitve kaznivega dejanja uboja. Zanj je v Kazenskem zakoniku zagrožena kazen od pet do petnajstih let zapor.

Po pripovedovanju domačinov sta brata na kmetiji

zadnje desetletje, po smrti njune matere (oče je umrl še nekaj let pred njo), živela sama, ukvarjala sta se s spravi- lom lesa. Odnosi med njima naj bi bili sicer večkrat napeti, tudi zaradi uživanja alkohola, s čimer je imel težave že njun oče, nihče pa ni pričakoval, da se bo njun zadnji spor končal na tako nasilen in tragičen način.

»Glede na zbrana obvestila je bilo dejanje izvedeno med prepirom in z orodjem. Podrobnosti so predmet kazenske odvadbe,« nam je večeraj na vprašanje o motivu za uboj odgovoril Bojan Kos.

razpustilo GG

TAKOJ BI ŠEL NAZAJ

Svetovni prvak v ledenem plavanju Luka Turk iz Radovljice se je za nastop v televizijski športni preizkušnji Exatlon odločil, ker so poligoni v njem prebudili otroško radost. Želel si je zmage, a ga je poškodba ustavila. Pred dvema tednoma se je tako vrnil iz Dominikanske republike.

Ana Šubic

V Exatlonu, ki ga od začetka septembra predvajajo na Planet TV, je vse do nesrečne poškodbe podplata, po kateri se je odločil posloviti od šova, sodeloval tudi 35-letni Radovljčan Luka Turk, nekdanji plavalni reprezentant, ki se je nekaj let po končani karieri usmeril v plavanje v mrzlih vodah. Sedemkratni svetovni prvak v ledenem plavanju in učitelj gibanja je v šovu, ki ga snemajo v Dominikanski republik, tekmoval pet tednov. Kdo se bo veselil zmage, bo znano konec novembra, ko naj bi predvajali finalno oddajo.

Luka Turk je v Exatlonu tekmoval pet tednov. / Foto: Planet TV

Kakšna izkušnja je bila za vas sodelovanje v Exatlonu?

Zelo poučna. Cela mavrica čustev. Če bi me povabili, grem takoj nazaj. (smeh) Samo da se poškodba zaceli.

Koliko poškodb ste staknili? Kako okrevate po zadnji?

Poškodb se ne da našteati. Vsak poligon je prinesel novo. Zadnja poškodba je resna. Strgal sem mišico v podplatu in še čakam na ortopedski pregled. Trenutno se trudim, da ne obremenjujem preveč stopala.

Zakaj ste se odločili nastopiti v Exatlonu?

Ko sem videl poligone, se je v meni prebudila otroška radost. Zato sem šel. Želel sem si zmage, a me je poškodba ustavila.

Kako ste se pripravljali na odhod v šov?

Spremenil sem način treninga, sam s svojo domišljijo sestavljal poligone. Psihično se ne moreš kaj dosti pripraviti, ker ne veš, kaj te čaka. Poskušal sem se umiriti, ker si nisem predstavljal, da bom tako živčen zaradi samega izbora. Že ta izkušnja je bila zelo zanimiva.

Kako naporne so bile preizkušnje?

Prvi teden zelo, nato pa se navadiš in vsaj meni noben poligon ni predstavljal težav. Kako so bili videti vaši dnevi?

Snemanje je potekalo vsak dan med 12. in 14. uro. To je samo ocena, saj nisimo imeli ne ure ne kalendarja. Dan ni imel več imena kot doma, ampak je bil samo dan. Zgodaj zjutraj ali

pozno popoldan si lahko treniral, če si bil v baraki, ker na soncu se ni dalo. Nekajkrat mi je bilo slabo zaradi vročine. V baraki si sedel in se topil – dobesedno. Prosti čas smo namenili pogovorom, igrali smo se panto-

Minuli petek je po izločitvenem dvoboju proti Igorju Mikiču Exatlon zapustil še drugi gorenjski tekmovalec – trener borilnih veščin Denis Porčič Chorchyp.

mimo, ugibanje držav, slavnih oseb ..., ker nismo imeli niti lista papirja za risati ali pisati. Spat smo hodili zgodaj. Noč kar kmalu pade in se lahko samo določen čas

pogovarjaš, preden postaneš zaspan. No, tudi zvezde smo opazovali.

Ekipi sta se med drugim borili za bivanje v vili. Vi ste bili glavni časa v baraki. Kakšno je bilo bivanje v njej?

Pogrešal sem dobro ležišče in mir pred komarji. Sam nisem imel veliko problemov z barako, samo na vročino se je bilo treba navaditi.

Ekipa Jadran, v kateri ste veljali za neformalnega vodjo, je izgubila precej več tekmovalcev kot rdeča. Kakšno je bilo vzdušje v ekipi glede na številne poraze?

Zdi se mi, da nam je to pomagalo. Večkrat greš čez poligon, večkrat ciljaš. Nabiraš si krvavo potrebne izkušnje. Porazi so nekatere prizadeli bolj, druge manj. Sam sem bil mnenja, da se to mora obrniti, in zdaj vidimo, da se je.

Tudi ekipa Triglav je še do nedavnega imela za neformalnega vodjo Gorenjca – Denisa Porčiča Chorchypa, s katerim sta se pomerila tudi na poligonih. V kakšnih odnosih sta bila glede na tekmovalnost med ekipama?

Tako ali tako se ne smeš pogovarjati z drugo ekipo. A smo se na skrivaj. (smeh) On je zelo v redu. Jaz spoštujem njega in on mene. Zagotovo bova imela še kakšne globoke debate.

Vaši načrti za naprej?

Naprej bom prenašal svoje gibalno znanje in večal zavedanje telesa priljudih. To je moje poslanstvo. Želim se pripraviti za ledeno svetovno prvenstvo, ki bo februarja prihodnje leto.

ČAROVNICE NAPOLNILE ROVE

Ana Šubic

Te dni v rovih pod starim Kranjem poteka Noč čarovnic za otroke, ki jo prireja Zavod za turizem in kulturo Kranj (ZTKK). Čarovniško dogajanje se je začelo v soboto in bi ga po prvotnih načrtih morali skleniti včeraj, a so ga zaradi izjemnega zanimanja in razprodanih terminov organizatorji podaljšali še na danes, vendar so tudi dodatne predstave že zasedene. Čeprav so glede na koronarazmere nekoliko zmanjšali število obiskovalcev na termin, si bo predstave v štirih dneh lahko ogledalo blizu

tisoč obiskovalcev, je pojasnil Srečko Štagar z ZTKK. To soboto po 16. uri bo sledila Noč čarovnic za odrasle, za katero je prav tako veliko zanimanja.

V ZTKK se že pripravljajo tudi na Vinsko pot, ki se bo v rovih vila dva konca tednov, in sicer 19. in 20. ter 26. in 27. novembra. Zaradi koronarskih ukrepov in obnove rovov bo potekala zgolj v prvem delu rovov. »Kljub temu se bo predstavilo več kot 25 razstavljalcev z vseh vinorodnih območij Slovenije. V dveh dneh smo skoraj razprodali dogodek; za oba konca tedna je ostalo manj kot trideset odstotkov vstopnic, zato velja pohiteti z nakupom,« je povedal Štagar.

Utrinek z Noči čarovnic za otroke / Foto: Primož Pičulin

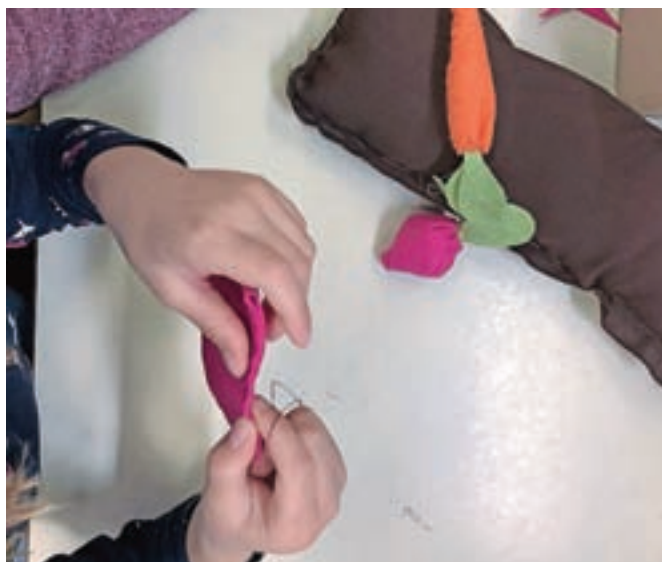
Zlati gumb za Žigana Krajnčana

Predvčerajšnjim je v peti in hkrati zadnji avdicijski oddaji osme sezone šova Slovenija ima talent, ki ga ob nedeljah zvečer predvajajo na Pop TV, posebej zablestel talentirani Gorenjec: 26-letni plesalec, performer in pevec Žigan Krajnčan. Žirantko Marjetko Vovk je tako navdušil, da mu je z zlatim gumbom omogočila neposredno uvrstitev v polfinale. Sin glasbenice Romane Krajnčan in dirigenta Lojzeta Krajnčana se je predstavil s posebnim nastopom, v katerem so se prepletali petje, ples in beatbox. »Želel sem odkriti in razviti svoj lasten način izražanja,« je razložil Žigan, ki je bil navdve vesel, da je bil nastop vseh tako publiko kot tudi žiriji. Po besedah Marjetke česa takega v šovu še niso videli. V naslednji oddaji se bodo žiranti sprehodili med avdicijskimi nastopi in med talenti, ki so se uvrstili v naslednji krog, izbrali polfinaliste. Sledilo bo pet polfinalnih oddaj, oddaja o zakulisju dogajanja in nato še finalna oddaja.

Marjetka Vovk je Žiganu Krajnčanu podelila zlati gumb. / Foto: Pro plus

V sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine so tudi na OŠ Škofja Loka-Mesto pripravili vrsto aktivnosti na letošnjo temo »Dober tek!«.

PESMI MLADIH

Zmeda

Srečati nekoga
je lahko prava nadloga.
Se trese zemlja,
se rodijo želje.

Srečati nekoga
je lahko prava zabloda.
Se ustavi čas,
se ustvari preobrat.

Je trava zelena
ali pa je modra.
Se svet vrti
ali pa morda stoji.

Je nebo modro
ali pa morda zeleno.
Se premika gora,
se rodi ljubezen.

Simona

Vsake oči lahko vidijo drugače, za nekoga je zelena barva modra, nekdo stoji in spet drugi se vrti. Zmeda pa je stalnica v ljubezni. Meta

BOGASTVO OKUSOV

V Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto so se ob letošnjih Dnevih evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine posvetili hrani in bogastvu okusov skozi čas.

Mateja Rant

V sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine, ki so letos potekali od 25. septembra do 9. oktobra, so tudi na OŠ Škofja Loka-Mesto pripravili vrsto aktivnosti na letošnjo temo »Dober tek!«. Dejavnosti je na kratko predstavila pomočnica ravnateljice Elizabeta Proj.

Že učenci prvih razredov so spoznavali, da uživanje različne hrane pomaga ohranjati zdravje. Ob zgodbi Bonton gospe Malice so se seznanili s spoštljivim ravnanjem s hrano. Zapisali oziroma narisali so recept za izdelavo palačink in jih tudi sami spekli ter jih na koncu pojedli ob kompotu, ki so ga prav tako pripravili sami. Drugošolci so obiskali šolski vrt in spoznavali zelišča. S pomočjo učiteljic so pripravili svojo čajno mešanico. Za čajanko ob svečkah v učilnici so skuhalo čaj, ki so

ga sladkali s stevijo in tako spoznali zanje novo sladilo. Učili so se tudi kulture prehranjevanja ob zgodbi Pika na čajanki. V čajanki so uživali tudi tretješolci, pripravili so še pogrinjke in zdrave malice: kruh z marmelado ter pekli zeliščne piškote. Četrtošolci so obiskali delavnice na Loškem gradu in s pomočjo razstavljenih predmetov spoznali črno kuhinjo in opremo kuhinje nekoč. Spoznavali so tudi slovenske narodne jedi po posameznih pokrajinah. Z učenci petih razredov so se pri pouku pogovarjali o prehrani vojakov in civilnega prebivalstva v času prve svetovne vojne ter o prehranjevalnih navadah nekoč in danes.

Tematiki hrane so se posvetili tudi učenci predmetne stopnje. Pri pouku gospodinjstva so izdelali loški in dražgoški kruhek, pri čemer so za loškega uporabili model šole, dražgoškega pa so oblikovali ročno – vsak je izdelal srček in ga okrasil. V okviru naravoslovnega dneva so učenci pekli

Učenci so spoznavali tradicionalne slovenske jedi.

kruh. Vsak razred je zamesil hlebček mešanega rženege ali ajdovega kruha, obenem pa so zamesili testo iz bele moke, iz katerega so potem oblikovali vsak svojo žemljico, štručko, bombetko, kifeljč ... Seznanili so se s tudi s pomenom belega kruha v preteklosti

in ugotavljali, da danes bel kruh ni več simbol bogastva. Lotili so se tudi priprave tradicionalnega slovenskega kosila – skuhalo so obaro in ajdove žgance ter ocvrli krhke flancate. »Učenci so bili navdušeni nad starimi slovenskimi jedmi, tudi tisti, ki so jih jedli prvič.«

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

DOPUST NA BONE (1)

V RIMSKE TERME IN BOHINJ

Alenka Brun

Če večino časa dopustuješ v tujini, nato pa se zgotovi kovidsituacija, ko pride čas dopusta, najprej sploh ne veš, kako in kaj. Vsaj zame to velja. Na Hrvaško me nikoli ni vleklo, še vedno pa sem imela turistične bone.

Septembra nam je bilo vreme naklonjeno in sem se odločila, da tokrat ostanem v domačih krajih. Najprej sem se znašla pred vprašanjem, kam v Sloveniji naj grem, nakar se je zelo hitro pojavil še problem, da so bile destinacije, kot so Brda in nastanitve ob tisto malo morja, kar ga imamo, razprodane. Na Gorenjskem ne bi ostala, ker je potem vseeno, če sem doma in vsako jutro na balkonu spijem kavo ter računam na to, da me bo slej ko prej kakšen sosed vprašal, ali imam dopust, ko tako

prešerno v kopalnem plašču že nekaj dni zapored pričakujem sončni vzhod ... Prekmurje, sem si rekla, »prišparam« za naslednjič.

Na koncu je vseeno delno zmagala Gorenjska. Odločila sem se za kombinacijo term in Bohinja. Nikoli sicer nisem razumela

Pogled na Rimske terme

Kranjčanov, ki so med poletnimi počitnicami dopustovali v Bohinju, saj kraj ni tako oddaljen, a ko sem ga v prvih dneh septembra doživela sončnega in ob ravno pravnih količinah turistov, prijetnih temperaturah, nešteti možnosti rekreacije (ljudje so se tokrat še

kopali v jezeru, ker je bila voda topla), sem razumela.

Že nekaj časa me je vleklo v Merlakov novi Hotel Bohinj. Ker nisem imela sopotnika, so bile cene še rahlo višje, kot bi bile sicer. V septembrskem terminu je bila nastanitev v eni cenejših sob (z vključenim zajtrkom) dražja od 150 evrov na noč. A v primerjavi s cenami nekaterih hotelov na Bledu je bila odločitev za bohinjski hotel enostavna. Mogoče je bilo le na prvi pogled videti, da je hotel cenejši – tudi zaradi promocijskih cen ob odprtju, saj deluje šele nekaj mesecev, a vseeno ...

Pri termah pa sem se odločila za preverjeno različico: Rimske terme. Sicer sem se kar namučila, da sem našla prost datum, da sem lahko v kosu ostala tri, štiri dni; ravno tako nisem imela veliko izbire pri sobah. Tako sem dobila »singelco« v Sofijinem dvoru, rahlo dražji nastanitev v sklopu term. Je imela pa

Sofijin dvor

Zunanji bazenski kompleks term

sobica velik plus: enega redkih balkonov v Dvoru; in ker me je sonce počastilo s svojo prisotnostjo, sem tako lahko

večino časa, ki bi ga sicer preživela v sobi s knjigo, pravzaprav uživala na balkonu.

(Se nadaljuje)

PRAZNOVANJA

VEČER V SPOMIN NA JOŽETA ANTONIČA

V soboto so v Gorjah pripravili prireditev v spomin na rojaka Jožeta Antoniča, ustanovnega člana in dolgoletnega vodjo Alpskega kvinteta, od predlani tudi častnega občana Gorij. Na koncertu v telovadnici Osnovne šole Gorje so nastopili Veseli Begunjčani, Oktet LIP Bled in folklorna skupina Folklornega društva Bled.

Marjana Ahačič

Zadovoljen sem, da je prireditev, sploh v razmerah, kakršne imamo zaradi epidemije, zares lepo uspela. Koncerta so se udeležili ljubitelji Antoničeve glasbe in narodnozabavne glasbe nasploh z vse Gorenjske, vzdušje v dvorani pa je bilo prelepo,« je v imenu organizatorjev povedal pobudnik koncerta, podpredsednik Folklornega društva Bled in Antoničev rojak iz Gorij Anton Repe. Kot pravi, je bil posebno vesel, da sta se s svojo udeležbo spominu na leta 2015 preminulega glasbenika poklonila tudi župana

domačih Gorij in sosednjega Bleda. Jože Antonič je bil ustanovni član in dolgoletni vodja Alpskega kvinteta. Rodil se je leta 1945 v Zgomijh Gorjah. Glasbeno pot je začel kot trobentač v Godbi Gorje, se kasneje naučil še igranja kitare in leta 1966 je skupaj z glasbenimi prijatelji ustanovil ansambel Alpski kvintet, ki ga je vodil vse do leta 2003, ko je moral zaradi poškodbe rame odložiti kitaro. Ob tem je ustvaril oziroma soustvaril več kot 170 avtorskih del. Med letoma 2002 in 2006 je bil tudi župan Bleda.

Kot je povedal Repe, je bil prav Jože Antonič tisti, ki je Folkloremu društvu Bled omogočil, da so v blejski Festivalni dvorani

Plesalci Folklornega društva Bled, pobudniki sobotne prireditve v spomin na Jožeta Antoniča / Foto: Franc Pogačnik, FD Bled

lahko organizirali vsakoletno jesensko prireditev Veselo po domače; prireditev žal letos, pravi Repe, zaradi covid-19 skoraj zagotovo ne bo. »Gorjanci smo bili zmeraj

ponosni na Jožeta Antoniča. Ne le ker je bil odličen glasbenik in dober župan. Bil je tudi izjemen človek, ki je veliko naredil za Gorje in našo prepoznavnost v svetu. Zato

Prav posebno vzdušje v dvorani so pripravili Veseli Begunjčani. / Foto: Franc Pogačnik, FD Bled

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**.
Gorenjski Glas

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Metulj«
Že ste mi pomagali in vaši nasveti ter uvid mi veliko pomenijo. Ne najdem se več in ne znam se pravilno odločiti, strah me je, da nikoli ne bo drugače in da sem za vse skupaj kriva samo jaz. Ne vidim nobene svetle točke. Povejte mi, kako naprej. Kaj pa otroka, kaj jima kaj pokaže za naprej, bo hči dobila službo? Zanima me tudi moja služba in kako bo naprej z očetom. Ne smete se več ozirati nazaj, včeraj je preteklost in jutri je prihodnost. Odločitev, ki ste jo sprejeli, je bila prava, kar boste tudi sami kmalu spoznali. Ni človeka na svetu, ki bi bil brez napak. Iz napak se učimo, žal pa se napake rade ponavljajo. Morda ravnano zato, ker se ob prvi ne naučimo in se potem vrstijo.

Česar ne smete početi, je to, da ste do sebe tako strogi in se obtožujete. Vsaka zgodba ima dve plati in nemogoče je, da bi bili za nastale situacije krivi samo vi. Zato morate pretirano samokritičnost takoj zaključiti. Nadenite si rožnata očala in se ozrite okoli sebe. Na ta način je svet lepši in boljši. Ob sebi imate ljudi, ki so vredni vašega zaupanja, le premalo časa si vzamete zanje. Na tem področju boste še zelo presenečeni. Doslej ste pozornost posvečali napačnim ljudem, odslej pa bo to drugače. V vsakem pravem odnosu se daje in prejema, če poteka zgolj enostransko, to ni to. Glede vaših ljubezenskih zgodb se ponavljajo iste zadeve, nikoli niste dobili nazaj nič. Oziroma ste, ampak ne tistega,

kar bi morali. Ob koncu leta se vam bo približal možki, ki ga sicer že poznate, vendar ste ga spregledali. Prebudila se bodo čustva in potem je samo še pot naprej – skupna prihodnost in prava iskrena zveza. S sinom in hčerko se boste še naprej dobro razumeli in bodite brez skrbi, oba sta na vaši strani. Hči bo kmalu, v nekaj mesecih, dobila novo službo, ki bo v vseh ozirih veliko boljša kot prejšnja. V ljubezni se še lovi, ampak se ji bo vse dobro izšlo. Sin veliko razmišlja o tem, da bi odšel v tujino. Ne za vedno, za nekaj let. Tukaj ne najde svojega prostora in ni zadovoljen. Podprite ga, saj mu vaše mnenje veliko pomeni. Pri vaši službi bistvenih sprememb ne vidim, je pa tako, kot je, čisto v redu.

Ljudje, s katerimi delate, so pozitivni in še naprej bo odnos dober. Naslednje leto boste imeli možnost napredovanja, sprejmite ponujeno, ne bo vam žal. Glede očeta se preveč obremenjujete. Lepo je, da mu pomagate, ne smete pa zaradi tega pozabiti na vse drugo. Kljub letom je še vedno vitalen in zna poskrbeti zase, mu pa seveda odgovarja vaša pozornost. Finančno dobro stoji in rad bi vam pomagal, zato sprejmite njegovo pomoč, nikar se ne branite več. Oseba, s katero je sedaj v zvezi, ni povsem iskrena, kar že veste, vendar je bolje, da se v to ne vmešavate. Oče vse to ve, vendar se s tem ne bremeni, noče biti sam niti ne iskati koga novega. Želim vam vse dobro.

Pohodniki so pot začeli pri Avsenikovem spomeniku v Lescah, nato so si prvič odpočili na Bledu – ob okrepčilu in zvokih harmonike.

je prav, da je predlani postal naš častni občan, da smo na njegovo hišo postavili spominsko obeležje in da pripravimo tudi prireditev, kakršna je bila sobotna.«

Večerni koncert so organizatorji dopolnili še z dopoldanskim pohodom od Avsenikovega spomenika v

Lescah in čez Bled v Gorje. Slabemu vremenu navkljub se ga je udeležilo okoli dvajset pohodnikov, ki so se na krajšem postanku zadržali najprej pri Infocentru Triglavsko roža, nato pa so se odpravili proti Gorjam in od tam še na ogled nove tematike poti Potepinka Gorjanka.

Mladoporočenci

Dne 16. oktobra 2021 sta se v **Dvorjah** poročila Miha Pipan in Urša Dolenc, v **Kranju** pa Sašo Šeruga in Ana Grah. Dne 21. oktobra 2021 sta v **Radovljici** sklenila zakonsko zvezo Drago Kočvar in Tatjana Kočvar, 22. oktobra 2021 na **Bledu** Janez Bizjak in Neža Piry, 23. oktobra 2021 pa so se na **Bledu** poročili: Jan Polanc in Mateja Šprohar, Savo Macura in Anka Gačič ter Dženan Sefič in Sabina Dulić.

Novorojenčki

V **kranjski porodnišnici** so v minulem tednu našli 35 porodov, od tega se je rodilo 20 dečkov in 15 deklic. Najtežja je bila deklica s 4340 grami. Tudi najlažja je bila deklica – ob rojstvu je tehtala 2710 gramov. Na **Jesenicah** se je rodilo 12 otrok, od tega 5 deklic in 7 dečkov. Najtežji je bil deček s 4110 grami, najlažja pa deklica, ki je tehtala 2860 gramov.

LAŽJI SUDOKU

6			7	4	2		
	1		6	9			
	7		2	1	3	8	
4	2	8			1		
5			6				8
		3			7	9	5
	8	1	9	5		7	
			3	2		5	
		9	7	1			4

Rešitev:

7	6	9	1	2	6	5	2
1	5	6	2	8	9	7	4
6	7	9	5	7	1	8	3
5	6	2	8	7	1	6	9
8	2	7	6	9	1	2	6
6	9	1	2	6	5	9	7
9	1	5	9	7	2	8	3
4	7	5	6	9	2	1	8
6	1	2	7	4	8	5	6

TEŽJI SUDOKU

4				3			
2	3		4		9		6
	8			9	2		7
		4		5			
6							5
			2		7		
5		2	3			7	
8	9			7		6	2
			8				4

Rešitev:

7	5	1	6	9	8	2	2	5
2	9	6	2	1	7	6	9	8
6	7	9	2	8	1	9	5	3
1	7	2	9	2	8	5	6	6
5	6	2	8	7	1	6	1	9
6	9	1	5	6	7	2	2	1
2	6	7	2	6	9	5	8	1
9	1	6	5	9	7	2	5	2
8	2	5	6	2	1	9	6	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

www.obi.si

V SPOMIN NA NAJDRAŽJE

Ponudba izdelkov za 1. november

Top cena

3,99
kos

Grmiček Krizantema
„Multiflora“

Št. artikla: 113430

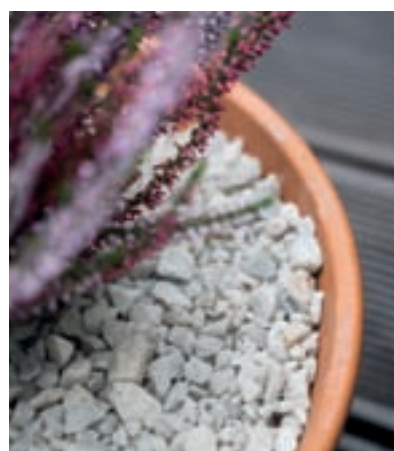

Top cena

3,49
kos od

Biorazgradljiva
sveča „EcoTerra“

Št. artikla: 236947 in dr.

Top cena

3,99
15 kg

Nagrobni beli pesek

Št. artikla: 319930 in dr.

OBI

Akcija velja do 30. 10. 2021 oz. do
razprodaje zalog. Cene so v EUR z všteti DDV.

SESTAVIL: F. KALAN	JESENSKA HRUSKA	DRŽAVNIK KOSIGIN	POJAV NA TEKOČINI	SLOVENSKI IGRALEC (MARKO)	NUŠA TOME	JEDRO, BISTVO	DEBELA PALICA	ČASTNIK	OBLIKA IMENA MICKA	PISATELJ DUUN	ROBERT TAYLOR	DLETO S POŠEVNIM REZLOM	GRŠKA MUZA POEZIJE
MORJE MED SIBIRIJO IN JAPONSKO	12												
ELEKTRIČNA ČISTILNA PRIPRAVA													
SUHA TRAVA				4	DEL JE- DILNEGA PRIBORA GRŠKI OTOK						RENE ADLER	14	
SLOVENSKI IGRALEC (PRIMOZ)						ŽELVINO OGRODJE	MESTO V DALMACIJI IZUMRLA PTICA						
NATAŠA SAMEC			MANEKENKA CAMPBELL VELETOK V J. AMERIKI					6	SLIKARKA KOBILCA	ČEŠKA PRI- TRDILNICA STANJE S HRUPOM			
KRATKO ŽENSKO OGRINJALO				PRVI RUSKI TISKAR (GEORGIJ) PRVI TON LESTVICE								GLAVNO MESTO GRČIJE	RAČJI SAMEC
MUSLI- MANSKI TEOLOG								GLAS MEH- KONEBNIK TVORBA V PANJU	1				
GORENJSKI GLAS	KOT, KI MERI MANJ KOT 90 STOPINJ	BLEDO RDEČE VINO STADION V BEOGRADU					SAMUEL, SAMANTHA LIRSKI PESNIK				TANTAL MESEC V JUDOVSKEM KOLENDARJU		
DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM MASKAT	5				POHOVNIK, KI HODI V HRIBE								
KOŠARKAR BEČIROVIČ					IHTA	JDA KRA- VANJA (I. R.) TRAVA DRU- GE KOŠNJE							9
KMETJSKO VLEČNO VOZILO								PRELAZ V CRNI GORI	MOLILNICA	SEKANJE, SEČNJA POHORŠKO SMUČIŠČE			
ROBERT ALTMAN		SREDOZEM. RASTLINA JAHALNA PRIPRAVA		11								HRIB PRI BEOGRADU	PRVI RUSKI KNEZ
KOREO- GRAF OTRIN				ITALIJAN (SLABS.) POEN PRI KOŠARKI							7		
KRAJ NAD REKO		15					NAPUŠČ ZVESTA DOMAČA ZIVAL				VILKO UKMAR JUDOISTKA KAJZER		
JEZERO NA FINSKEM					LEKARNAR REKA V JUŽNI FRANCIJI		3						
CILJ STRELCEV						HERCE- GOVEC NAPAD, NASKOK				IGRALEC RANER GLINASTA PIŠČAL			
GORENJSKI GLAS	SLOVENSKI SLIKAR (MAKSIM)	DEKOR OSEBA S TELESNO OKVARO						SONAROD- NJAK					
KOLOS, VELIKAN							SLOVENSKI SLIKAR IN GRAFIK (VLADIMIR)	KRAJ PRI OPATJI SL. GEOLOG (LUDVIK)				DRŽAVA V OSREDNJI EVROPI	ŽIVLSKI DELAVEC
PEVKA DEŽMAN		10		BORBA BOJEVANJE	AGAVI PODOBNA RASTLINA SL. KIPAR (MIROSLAV)						ŠPELA MOČNIK ZAČETNIK ARIANIZMA		
STANE VIDMAR			NEKD. SL. SMUČARKA (NATAŠA) NIŽAVJE					GLASBENA ZVRST, REJV					18
POGLED NA POKRAJINO Z VIŠJEGA							DEL OBRAZA SL. ZGOD. (LOJZE)		PERUNIK (BOT.) TOMAŽ BARADA				
DRŽAVNIK IZETBEGO- VIČ													
AZIJSKA POLJSČINA			16	JADRANSKI OTOK PRŠTAN (ZARG.)				KOTANJA Z VODO, BAJER			17		
SORTA JABOLK, AJDARED							13						
LAMUT ONTO ORATORIJ ORAZEM SKORINA	JEDRO, BISTVO	KRAVJI ORGAN LIK IZ DŽUNGLE											
SOCIALNI POLOŽAJ	2					KRAŠKA DEPRESIJA	DODATNA TEKMA V SABLJANJU						
ROALD AMUNDSEN			TRETJA POTENCA AKVARLJSKA RIBICA										
PRED- DVORSKO JEZERO													
IZADORA					ALENKA REBULA GREGOR RAVNIK								
POSODA ZA ZALIVANJE VRTA			8										
PEVEC HRIBAR													

Nagrade: tri praktične nagrade

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 3. novembra 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18

ZA PLOTOM ŽIVLJENJA, 2. DEL

Bodi moja sestra!

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Še dobro, da je oče že spal, sestra pa tudi. Krvava oblačila sem namočila v loncu, ki smo ga uporabljali za pranje. Potem sem se zavlekla na žimnico in poskušala zaspati. Nisem mogla. Toliko sem že vedela o 'rožicah in čebelicah', da sem se bala tudi, da sem zanosila.«

Življenje je Zvonko utrnilo, naredilo jo je tudi trmasto. Še danes »znori«, ko jo kdo vpraša, zakaj posilstva ni prijavila. Na vso moč jo jezi, ko pomisli, kako naivni in nevedni so ljudje! Konec šestdesetih let so bili drugi časi! Komu bi se lahko pritožila? Nikomur. S prijateljico o grozljivi izkušnji nista niti govorili, ker ju je bilo preveč sram. Če bi vrstniki izvedeli, bi se kvečjemu smejali. Oče enega od posiljevalcev je delal v Snagi. Če bi Zvonka preveč opletala z jezikom, kdo ve, morda bi njen oče izgubil službo ...

»A ni bilo vse tako črno, kot se mogoče sliši. Slišala sem, da na tečaj karateja vpisujejo tudi dekleta. Takoj, še isti dan, sem se prijavila. Eden od vaditeljev je dekleta učil še drugih borilnih

veščin. Sicer nisem imela denarja, a je za obe plačala prijateljica. Za tečaj sem navdušila tudi druga dekleta. Nazadnje ga je obiskoval ves razred, razen dveh, ki sta bili vozačici.

Malo pred polnoletnostjo sem spoznala trenerjevega prijatelja. Zdelo se mi je, da mora biti vreden vsega spoštovanja. Bila sem v letih, ko so me fantje odbijali, za zrele moške pa se mi je zdelo, da mi ne morejo biti nevarni. Borut, s katerim smo se družili na treningu, pa sploh ne. Nekoč smo bili na nekem tekmo vanju. S kombijem nas je razvozil po domovih, mene je razložil pred našim blokom zadnje. A preden bi se to zgodilo, me je vprašal, ali greva še na eno pivo. Da mu je dolgčas, ker je sam doma. Nič hudega sluteč sem pristala. Ne vem, morda mi je kaj stresel v pivo, morda se me je le tako hitro prijelo, a po drugi steklenici se nisem več branila. Z menoj je lahko počel, kar je hotel. Posilstva se niti ne spomnim dobro, vem le, da niti ni bilo neprijetno. Tudi zato sem bila na neki način počaščena, ker sva ga nekajkrat še ponovila. Žal so bile posledice najinega igrackanja krute: zanosila sem. Zanimivo, da je bilo meni takrat čisto vseeno. Nekako sem si predstavljala, da se bova z Borutom poročila in srečno živela do konca življenja. Ko sem mu zaupala veselo novico, mi je povedal, da ne bo šlo, ker ima že 52 let. Dva in petdeset! Številka me je prizemljila. Na kakšno pedofilijo nisem pomislila, saj se je kar nekaj mojih vrstnic poročilo pri 17 letih. Spomnim se, da je bil torek, ko me je prišel iskat s

kombijem in me odpeljal v Zagreb. V neki lepi hiši nedaleč stran od središča mesta naju je sprejel gospod v beli halji. Dal mi je injekcijo in mi očistil maternico pri polni zavesti. Bila sem brez volje in tako otopela, da se niti ne spomnim, da bi kaj čutila. Domov sva se vrnila v tišini. Vedela sem, da se ne bova več videla. Kljub vsemu mi je bilo precej hudo. Čeprav sem prisegla, da se me noben moški ne bo nikoli več dotaknil, sem se ob prvi priložnosti ponudila prvemu, ki je bil prijazen z menoj. Sama sebi sem se gnusila.

Pri dvajsetih sem se zaposlila. Nekje sem prebrala, da lahko ženske, ki so imele splav, brez težav seksajo, ker so postale neplodne. Takrat mi je bilo še čisto vseeno, ali bom imela kdaj otroke ali nikoli. Priložnosti za seks sem imela veliko. V tovarni, kjer sem delala, so imeli mojstri navado, da so ženske vodili v skladišče. Z obljubo, da bodo dobile boljše delovno mesto, so z njimi počeli marsikaj. Tako nizko se nisem nikoli spustila.

Potem sem si na delovnem mestu zlomila nogo. Predlagali so mi, da začasno opravljam delo vratarja. Rajeto, kot da bi sedela doma in gledala v zrak. Nisem imela veliko dela: beležila sem prijhode in odhode, se prijazno nasmihala poslovnim partnerjem, ki so prihajali k direktorju na obisk. Ob točno določenih urah pa sem morala prvemu, ki je prišel mimo, pregledati osebne stvari, da s seboj ni odnesel česa, kar ne bi smel. Nekoč sem pri nekem uglednem sodelavcu, bil je tudi predsednik sindikata, našla moško jopo, v kateri je bila kuverta, na kateri je bilo izpisano ime nekega drugega, v njej pa je bilo nekaj bankovcev. Bolj, kot je trdil, da mu je denar nekdo podtaknil, manj sem mu verjela. Prišli

so miličniki in ga odpeljali. Šele čez čas je prišla resnica na dan: res so mu podtaknili denar! Zaradi krivice, ki sem jo naredila, imam še danes slabo vest.

Na srečo mi ta sodelavec ni zameril. Ko sem se po zelo ponesrečeni zvezi ločila (z možem nisem želela biti intimna), me je poiskal in mi veliko pomagal. Ne vem, kaj mi je bilo, nisem cenila njegove dobrote.

Želela sem živeti življenje brez obveznosti, kot ptiček na veji. Imela sem stanovanje, ki sem ga dobila od tovarne, kjer sem delala, dovolj denarja za uživanje, lepe obleke, čevlje, kozmetiko. S prijateljico sva hodili na ples, včasih tudi kaj popili. Bila sem z različnimi moškimi, a nikoli nisem nič občutila. Če še niste sami doživeli, kako to je, ko je telo neodzivno in hladno, ne veste, kako to boli.

Stara sem bila 42 let, ko sem spet srečala nekdanjega sodelavca. Nisem ga prepoznala, on me je takoj. Bil je čisto na tleh, saj je od takrat, ko je hkrati izgubil ženo in hčerko, minilo komaj leto dni. Bilo ga je strah samote – tako kot mene. Predlagal mi je, da se preselim k njemu. Bova kot brat in sestra, le sama ne bova. Res sem to naredila. Petnajst let nama je bilo zelo lepo. Vse sva skupaj počela, le v postelji se nisva družila. Brez težav sem šla za vogal s komerkoli, a z njim – ne. Preveč sem ga spoštovala in imela rada. Potem sem izgubila še njega. Samomor. Ni mogel prenesti, da je ostal brez žene in hčerke.

Nato sem srečala Gabrijele. Dve osamljeni duši, dve ranjeni telesi. Vprašala sem jo, ali bi bila moja sestra. Pristala je. 'Bolje to, kot pa da v samotni tulin med štirimi stenami in nimam nikogar, ki bi mi v najtežjih trenutkih stal ob strani,' mi je odgovorila.« (Konec)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Jabolka so zelo zdrava in srečo imamo, če dobimo neškropljena. V trgovini se sicer lepo bleščijo s polic, vendar jih je dobro pred zaužitjem ali uporabo za 10 minut dati v vročo vodo, v katero damo nekaj žlic belega alkoholnega kisa. Nato jih dobro operemo in zdrgnemo s čisto krpo.

Jesenska solata z jabolki

Potrebujemo 300 g krompirja, 200 g gomoljne zelene, sol, 4 žlice olja, sok 2 limon, žličko sladke rdeče paprike, 2 veliki kiselkasti jabolki, po 2 žlici majoneze in kisle smetane ter nalistane mandlje za posip.

Krompir in zeleno ločeno skuhamo v slani vodi. Oboje malo ohladimo, olupimo in pustimo, da se popolnoma ohladi. Nato oboje narežemo na širše palčke. Olje, sok ene limone, sladko rdečo papriko in malo soli zmešamo v preliv. Jabolki olupimo, razrežemo na četrtine, očistimo, narežemo na tanke krhle in pokapamo z limoninim sokom. Krompir, zeleno in jabolka zmešamo, prelijemo s prelivom, rahlo zmešamo in damo na hladno. Majonezo in kisel smetano gladko zmešamo. Hladno solato preložimo v servirno skledo, prelijemo z mešanico majoneze in kisle smetane ter potresemo z mandlji.

Krompirjeva zložanka z jabolki

Potrebujemo žlico masla, 500 g moknatega krompirja, 3 rdeča jabolka, malo gavde, majhen por, svež peteršilj, 3 žlice belega vina, 200 ml čiste kurje juhe, sol, poper in koščke masla.

Plitvo nepregorno posodo namastimo z žlico masla. Krompir olupimo, operemo, popivnomo in narežemo na 2 mm debele rezine. Jabolka operemo in jim z okroglim nožkom za dolbenje izdolbimo peščiča. Narežemo jih na približno 5 mm debele ploščice. Por očistimo, operemo in narežemo zelo tanko. Krompir, jabolka, por in peteršilj menjaje naložimo v pripravljeno posodo, vmes pa potisnemo še nekaj rezin gavde. Pokapamo z belim vinom, zalijemo s kurjo juho, solimo in popramo. Na vrhu porazdelimo koščke masla in damo v pečico, ogreto na 220 °C. Zloženko pečemo od 30 do 35 minut in občasno pogledamo, koliko je tekočine. Če prezgodaj izpari, prilijemo še malo juhe. Pečeno zloženko ponudimo takoj.

Slastna jabolčna sladica

Potrebujemo 400 g jabolčk, 80 g rjavega sladkorja, 2 žlici limoninega soka, vrečko vaniljevega sladkorja, 200 g polnozrnatega toasta, 30 g masla, 150 g sladke smetane in 3 žlice grobo nstrgane čokolade.

Jabolka olupimo, razrežemo na četrtine in izrežemo peščiča. Četrtine narežemo na tanke krhle. Zmešamo jih z 20 g sladkorja in limoninim sokom. V kozico nalijemo 100 ml vode, primešamo vaniljev sladkor in segrejemo. Dodamo jabolčne krhle in jih dušimo 8 do 10 minut. Zdušene ohladimo. Toast raztrgamo na večje drobtine. V ponvi segrejemo maslo in preostali sladkor. Dodamo drobtine in na šibki vročini pražimo do 10 minut. Nastali krokant ohladimo. Smetano čvrsto stepemo. V stekleno skledo zložimo najprej ohlajeni krokant, nato zdušena jabolka, na vrh pa stepeno smetano. Sladico potresemo z nstrgano čokolado.

Mlečne rezine

ERIKA JESENKO

Rezine z mehkim čokoladnim biskvitom in puhastom mlečno kremo z dodatkom meda otroci zagotovo poznajo. Skoraj takšne, kot jih dobimo v hladilniku trgovine, lahko pripravimo tudi sami doma. Domače so še boljše!

Za pripravo mlečnih rezin z medom potrebujemo: za biskvit: 6 jajc, 60 g kakaava, 60 g moke, 60 g olja, 180 g sladkorja, 1 žličko pecilnega praška, 1 ščeč soli, 5 žlic mleka za navlažitev biskvita; za kremo: 250 g mascarpone sira, 3 dl smetane, 5 listov želatine, 120 g medu.

Priprava biskvita: Skupaj zmešamo moko, kakav,

pecilni prašek in sol. Rumenjake in beljake ločimo. Beljake stepemo v sneg in jim vmes dodajamo polovico sladkorja. Stepamo tako dolgo, da se sladkor raztopi in sneg postane kompakten. Rumenjake dodamo preostanek sladkorja in stepemo v svetlo maso. Primešamo jim olje in polovico snega iz beljakov. Nato postopoma vmešamo mešanico moke in nazadnje še preostanek snega. Maso za biskvit vlijemo na velik pekač od pečice, prekri s peki papirjem. Pečemo v pečici, segreti na 180 °C, od 10 do 15 minut. Pečen biskvit zvrnemo na vlažno kuhinjsko krpo in pustimo, da se ohladi.

Priprava kreme: Želatino namočimo v hladni vodi za 10 minut. V kozici skupaj segrevamo med in 1 dl smetane toliko časa, da se med raztopi in nastane gladka zmes. Še vroči zmesi primešamo ožeto želatino in mešamo, da se raztopi. Preostalo smetano stepemo. V posodo skupaj zmešamo mascarpone sir in nekoliko ohlajeno medeno zmes. Nato primešamo še stepeno smetano.

Sestavljanje rezin: Biskvit po sredini prerežemo. Polovico biskvita navlažimo z mlekcom in prekrijemo s kremo. Na kremo postavimo drugo polovico biskvita. Vse skupaj za nekaj

LAHKE JEDI

ur postavimo v hladilnik in nato narežemo na rezine.

Nasvet: Krema je dovolj kompaktna že takoj, zato za sestavljanje samih rezin ne potrebujemo posebnega

pekača. Za lepše in bolj enakomerne robove si lahko vseeno pomagamo tako, da rezine sestavimo v pekaču, ki je za polovico manjši od velikega pekača od pečice.

Visokogorje že pobelil sneg

Letošnja poletna sezona v planinskih kočah je bila dobra predvsem na račun dnevnih planincev, ugotavljajo na Planinski zvezi Slovenije, kjer svarijo, da jesen v gorah zahteva drugačno pripravo na turo. »Na pot se odpravite s preverjenimi informacijami, ne po navdihu z družbenih omrežij.«

JASNA PALADIN

Kranj – Da smo Slovenci v času covida-19 množično iskali stik z naravo, so opazili tudi oskrbniki planinskih koč, ki so poleti naštelili veliko obiskovalcev. »Poletna sezona v planinskih kočah je bila dobra, glede na splošne koronavirusne razmere celo zelo dobra. Nočitev je bilo sicer četrtno manj kot v rekordnem letu 2019, a tudi zaradi ponovnega večjega števila tujih gostov vseeno zadovoljivo,« opazuje strokovni sodelavec Planinske zveze Slovenije (PZS) Dušan Prašnikar, ki opozarja tudi na veliko smeti: »Čeprav je nekoliko bolj kot v lanskem letu, so še vedno zelo pereč problem smeti, predvsem v sredogorju, kjer se je najbolj opazil porast dela obiskovalcev, ki se ne držijo splošnega pravila planincev, da smeti vedno odnesemo s seboj v dolino.«

Visokogorske koč so povečini že zaprte

Visokogorske planinske koč so z oktobrom zaprle svoja vrata, a z nekaterimi izjemami. Ažurne informacije o odprtosti planinskih koč so objavljene na spletni strani Planinske zveze Slovenije.

Večina planinskih koč je svoja vrata že zaprla, tudi Zasavska koča na Prehodavcih.

Razmere v visokogorju so te dni že zimske.

Za hojo potrebujemo zimsko opremo

Skupaj z vse večjo obiskanostjo gora se daljša tudi planinska sezona, četudi premnogi planinci za obisk gora pozimi nimajo izkušenj, znanja in ustrezne opreme. »Visokogorje je že pobelil sneg in za hojo po njem potrebujemo ustrezno zimsko opremo in ogromno izkušenj. Podlaga na planinskih poteh je pomrzjena, čez dan se sneg zmehača in se predira. Takšna podlaga je posebej nevarna ob sestopih, sploh če sestopamo hitreje, saj se nam podlaga

lahko nepričakovano udre in povzroči hude poškodbe kolenskega sklepa. Ta možnost se poveča, če je sneg pokril posamezne skale, ki so toplejše, sneg okoli njih skopni in nastane globoka

na pot odpravijo po navdihu z družbenih omrežij in brez primerne opreme in priprave: »Zadnje leto v gorah vse pogosteje srečujemo in rešujemo posameznike, pare ali družbe, ki se v gore odpra-

Preverjene informacije o stanju planinskih poti in odprtosti planinskih koč lahko dobite na spletni strani Planinske zveze Slovenije.

luknja, ki pa je z vrha pokrita in predstavlja neke vrste past. V nižjih predelih so planinske poti pokrite z odpadlim listjem, pod njim pa so mokre korenine in skale, ki ob nepredvidni hoji lahko povzročijo padec in poškodbe,« trenutne razmere v gorah oriše strokovni sodelavec PZS in inštruktor Gorske reševalne zveze Slovenije Matjaž Šerkezi.

Ob zaprtosti planinskih koč je tako treba upoštevati tudi varnostni vidik obiskovanja gora jeseni in toliko večjo pozornost nameniti načrtovanju ture. Šerkezi še opozarja na porast števila obiskovalcev gora, ki se

vijo brez predhodnega načrta in pot nadaljujejo kljub dobronamernim opozorilom planincev, da nimajo primerne opreme in obutve. Ti dogodki so pogosto posledica družbenih omrežij oziroma izkrivljenih subjektivnih informacij posameznikov, ki jih tam objavljajo. Lansko zimo je po družbenih omrežjih krožilo kar nekaj videosebin s popolnoma napačnim in nevarnim prikazom hoje v gore in rabe pripomočkov, kot sta cepin in dereze. Preverjene informacije o stanju planinskih poti lahko dobite na spletni strani Planinske zveze Slovenije.«

Z novo energijsko nalepko tudi svetila

Medtem ko so pomivalni stroji, pralni in pralno-sušilni stroji, hladilniki, zamrzovalniki in zasloni dobili novo energijsko nalepko že 1. marca, so jih svetila s 1. septembrom.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Evropska unija se je zavezala, da bo v okviru boja proti podnebnim spremembam povečala energijsko učinkovitost in zmanjšala porabo energije, k čemur naj bi pomembno pripomogla nova energijska nalepka. Že od 1. marca dalje so pomivalni stroji, pralni in pralno-sušilni stroji, hladilniki in zamrzovalniki, vinske vitrine in zasloni, vključno z računalniškimi in televizijskimi, označeni zgolj z energijskimi razredi od A do G, brez podrazredov, označenih z znaki plus (A+++ , A++ , A+), od 1. septembra dalje pa so tako označena tudi svetila. Za vsa »stara« svetila, ki so v fizičnih in spletnih trgovinah na voljo že od prej, velja 18-mesečno prehodno obdobje, v katerem se bodo lahko še vedno prodajala s staro nalepko. Prehodno obdobje se bo končalo 28. februarja 2023.

Prenovljena nalepka ne ukinja le podrazredov, novost je tudi koda QR, ki potrošnikom omogoča, da dobijo dodatne informacije o izdelku, in sicer tako, da jo »preberejo« s pametnim telefonom. Neposredna primerjava podatkov s stare in nove energijske nalepke ni

možna. »To pomeni, da potrošnik pred nakupom ne more preveriti, koliko električne energije bo porabil izbrani izdelek,« pravi jo v Zvezi potrošnikov Slovenije in dodajajo, da si lahko pomaga s spletnim orodjem BELT, ki preprosto »prevede« označeni energijski razred v konkretne in razumljive številke o porabi in strošku električne energije, o izpustu CO₂, ... V novem, energijsko

Energijsko najbolj učinkovit razred A pušča prostor prihodnjim inovativnim izdelkom.

najbolj učinkovitem razredu A zaradi zaostrenih pogojev za določanje energijskih razredov in spremenjene metodologije za merjenje porabe energije in vode skoraj ni izdelkov. »Razlog je preprost. Ta razred proizvajalcem pušča manevrski prostor za izboljšavo in razvoj še varčnejših izdelkov,« pojasnjujejo v Zvezi potrošnikov in dodajajo, da na primer pomivalni stroj iz do zdaj najvišjega energijskega razreda A+++ po novem spada v razred B, C ali celo D, a to ne pomeni, da je zdaj aparat manj energijsko učinkovit.

Ernest Petrič častni občan

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Občinski svetniki so na četrtkovi seji potrdili prejemnike priznanj Občine Tržič za leto 2021. Naziv častni občan občine Tržič prejme prof. dr. Ernest Petrič, Tržičan po rodu, ki je opravljal številne strokovne, politične in vodstvene funkcije in je še vedno aktiven. Na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani je pridobil naslov doktor pravnih znanosti, dodatno se je podiplomsko in podoktorsko izobraževal tudi v tujini. Svoje delo, znanje in razmišljanje je zapisal v preko desetih znanstvenih monografijah, v svoji karieri je prejel mnoga visoka odlikovanja in priznanja. Skupinska plaketa Občine Tržič se podeli zdravstvenemu domu Tržič za srčno in nesebično delo vseh

zaposlenih, njihov trud k izboljšavi zdravstvenih storitev ter širitev programa za starejše, posamična plaketa Občine Tržič pa Hermine Krese za ljubeznivost, strokovnost, srčnost, prijaznost, potrpežljivost in sočutje pri opravljanju poklica pediatrinje. Skupinsko diplomu Občine Tržič prejmeta Marko Poljanc in Pavel Jazbec za prvotno idejo in zelo angažirano sodelovanje pri realizaciji ureditve Poti treh zvonov, posamično pa Marta Mesarek za dolgoletno aktivno članstvo v Društvu invalidov Tržič in šestnajst let predsedovanja društvu ter Anže Hribar za odločnost, srčnost in neustrašnost pri reševanju življenja sokrajanu po zastoju srca. Priznanja bodo nagrajencem podelili decembra ob občinskem prazniku.

vremenska napoved

Danes bo pretežno oblačno, predvsem dopoldne in sredi dneva bo možen rahel dež. Jutri in v četrtek bo pretežno jasno, zjutraj in del dopoldneva bo po kotlinah in dolinah megla.

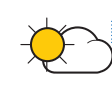
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

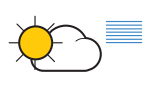
2/8 °C

SREDA

1/14 °C

ČETRTEK

0/13 °C

